ברענענדיגע פּאַקטן

וואס יעדע טאטע און מאמע אין ניו יארק ווילן וויסן

דאקומענטירט

גערברענגט צו אייך דורך:

דורותינו

קלארע אנטווארט אויף אלע פראגעס ארום די גזירת החינוך:

- יאפפעד'ס ציל.
- רעגירונג'ס ציל.
- סובסטענשל עקוויוואלענט.
- גיידליינס.
- געריכט.
- פעטיציעס.
- פעטוועי.
- אסעסמענטס–טעסטס.
- אינספעקציעס און איבערזיכט.

באגלייט מיט אויטענטישע דאקומענטן מפיהם ומפי כתבם אויף יעדן פרט

שטייענדיג אין שטורעמישע תקופות ווען דאס גאנצע עתיד הדורות ליגט אויפן וואגשאל, און דער יהדות החרדית שטייט מיט צאפלדיגע הערצער מיט גרויס זארג צוליב די שרעקליכע גזירת החינוך, אין אלע דורות אין אזאלכע פעלער האבן מיר מקובל דעם מסורה, ווען כלל ישראל בראשם די גדולי הדור האט זיך ארויסגעשטעלט מיט א העראישן מלחמת אש דת השערה, אנטקעגן סיי וועלכע פראוו צו פארענדערן דאס מינדעסטע בחינוך ילדי ישראל, די שווארץ אפל פון אידישן פאלק, נישט גיבענדיג קיין מקום אויף סיי וועלכע משא ומתן, פשרות, פארהאנדלונגן חס ושלום, זיך אוועקצורירן א משהו פון די תורה הקדושה ומסורת אבותינו ורבותינו הקדושים נבג"מ, וואלט באמת געווען איבעריג ארייננצוגיין אין די טעכנישע דעטאלן איבער וויאזוי און ווען די שונאי הדת פון די ממשלה און פון די מוסרים פלאנירן ח"ו אויסצופירן זייערע בייזוויליגע פלענער.

אבער אזוי ווי טויזענטער עלטערן ווייסן פשוט נישט די קלארע פאקטן איבער וואס עס קאכט זיך איבער זייערע קינדער, און איז דעריבער פארהאן א גרויסע נאכפראגע אויף דעם אמת'ן מציאות אין דעם איצטיגן מצב, טוט די '**מערכת דורותינו**' - **דער פלאטפארמע פאר אייך איבער אייערע דורות** - צושטעלן א **קלארע דעטאלירטע איבערבליק בדרך שאלות ותשובות איבער די מציאות הענינים**, וואס נעמט ארום אלע חלקים פון די גזירת החינוך בכלל, און **בנוגע דעם פעטוועי פראגע בפרט**, פרובירנדיג דערביי זיך צו האלטן צום כלל פון לעולם ילמד אדם דרך קצרה.

מיר ווילן קלארשטעלן: אז מיר זענען נישט אויסן צו אדרעסירן און איבערמאכן די געדאנקען גאנג פון אזעלכע וועלכע האבן זיך שוין געשטעלט אויף א מהלך, וואס די דאזיגע אינפארמאציע קען אין זיי ערוועקן א ווידער-ווילן נישט צו ווען אננעמען עפעס וואס קען איינווארפן זייערע פריערדיגע הנחות, דער ציל פון מערכת דורותינו מיט דעם קונטרס איז פשוט געוואנדן צו דעם גרויסן טייל פונעם יהדות החרדית וואס לעכצט צו דערגיין די קלארע פאקטן און זייער הערצער זענען אפן צו הערן דעם אמת, און ווילן זעהן פשוט שווארץ אויף ווייס די קראנטעווארהייט ארום דעם פעטוועי-שערורי', און מיר האפן אז דער קונטרס וועט בעזהשי"ת זיין דער שליסל לפקוח עינים עוורות, להעמיד הדברים על אמיתתן.

באמערקונג: אויף יעדע נושא וואס ווערט באהאנדעלט אין דעם קונטרס, זענען פארהאן נאך א שלל פון אינפארמאציע און דאקומענטן, אויב נויטיגט איר זיך אין נאך קלארקייט אדער דאקומענטן קענט איר אייך ווענדן צו 'מערכת דורותינו' און מיר וועלן אייך דאס צושטעלן בעזהשי"ת, ויהי"ר שיתקדש שם שמים על ידינו.

יאפפעד – די רעגירונג – זייערע ציל'ן – דער חינוך געזעץ – סאבדשעקטס

וואס איז דאס יאפפע"ד און וואס איז זייער ציהל?

יאפפע"ד זענען א גרופע נושרים וועלכע זענען אוועקגעפאלן מתוך מחנינו, און האבן זיך גענומען א מיסיע, צו פארוואנדלן אלע מוסדות התורה צו פשוט'ע פובליק שולעס היל"ת.

און זיי שטעלן אוועק דעם ציהל; אז די קינדער זאלן באקומען אזא חינוך וואס זאל זיי מאכן רייף - און עפענען די קעפ - און זיך באקענען מיט די דרויסענדיגע גוי'אישע וועלט און קולטור, כדי דאס זאל אים צוברענגן ער זאל זיך אויסמישן און אפלאזן דעם חרדישן לעבענסשטייגער און אליינס קענען אויסוועלן אויב ער וויל זיין א שומר תורה ומצות אדער חלילה נישט, היל"ת.

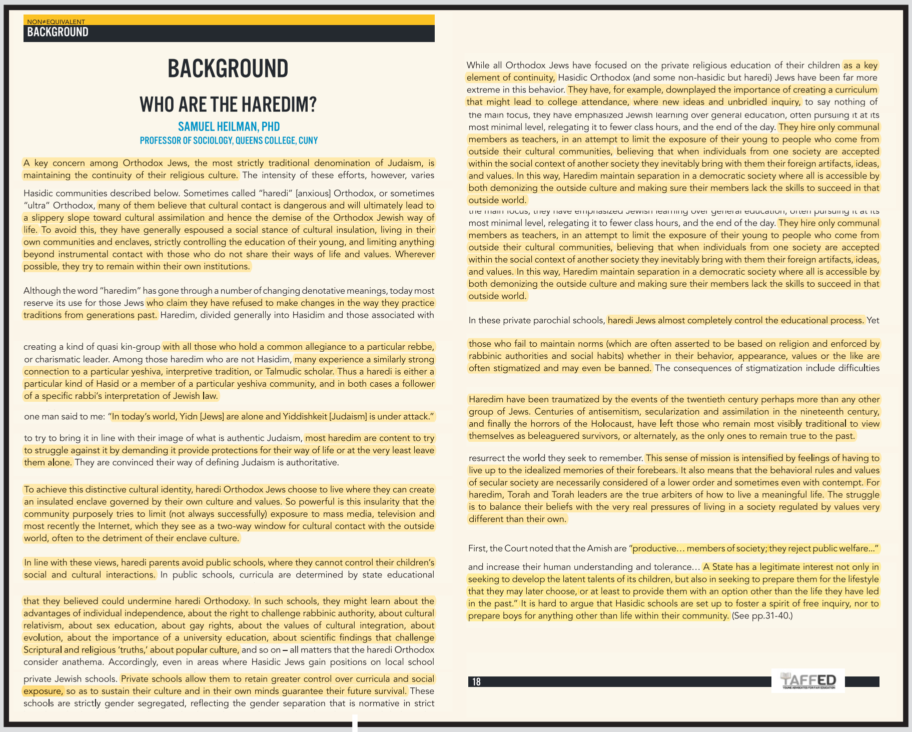
NON≠EQUIVALENT
BACKGROUND

BACKGROUND

WHO ARE THE HAREDIM?

SAMUEL HEILMAN, PHD
PROFESSOR OF SOCIOLOGY, QUEENS COLLEGE, CUNY

A key concern among Orthodox Jews, the most strictly traditional denomination of Judaism, is maintaining the continuity of their religious culture. The intensity of these efforts, however, varies

Hasidic communities described below. Sometimes called "haredi" [anxious] Orthodox, or sometimes "ultra" Orthodox, many of them believe that cultural contact is dangerous and will ultimately lead to a slippery slope toward cultural assimilation and hence the demise of the Orthodox Jewish way of life. To avoid this, they have generally espoused a social stance of cultural insulation, living in their own communities and enclaves, strictly controlling the education of their young, and limiting anything beyond instrumental contact with those who do not share their ways of life and values. Wherever possible, they try to remain within their own institutions.

Although the word "haredim" has gone through a number of changing denotative meanings, today most reserve its use for those Jews who claim they have refused to make changes in the way they practice traditions from generations past. Haredim, divided generally into Hasidim and those associated with

creating a kind of quasi kin-group with all those who hold a common allegiance to a particular rebbe, or charismatic leader. Among those haredim who are not Hasidim, many experience a similarly strong connection to a particular yeshiva, interpretive tradition, or Talmudic scholar. Thus a haredi is either a particular kind of Hasid or a member of a particular yeshiva community, and in both cases a follower of a specific rabbi's interpretation of Jewish law.

one man said to me: "In today's world, Yidn [Jews] are alone and Yiddishkeit [Judaism] is under attack."

to try to bring it in line with their image of what is authentic Judaism, most haredim are content to try to struggle against it by demanding it provide protections for their way of life or at the very least leave them alone. They are convinced their way of defining Judaism is authoritative.

To achieve this distinctive cultural identity, haredi Orthodox Jews choose to live where they can create an insulated enclave governed by their own culture and values. So powerful is this insularity that the community purposely tries to limit (not always successfully) exposure to mass media, television and most recently the Internet, which they see as a two-way window for cultural contact with the outside world, often to the detriment of their enclave culture.

In line with these views, haredi parents avoid public schools, where they cannot control their children's social and cultural interactions. In public schools, curricula are determined by state educational

that they believed could undermine haredi Orthodoxy. In such schools, they might learn about the advantages of individual independence, about the right to challenge rabbinic authority, about cultural relativism, about sex education, about gay rights, about the values of cultural integration, about evolution, about the importance of a university education, about scientific findings that challenge Scriptural and religious 'truths,' about popular culture, and so on – all matters that the haredi Orthodox consider anathema. Accordingly, even in areas where Hasidic Jews gain positions on local school

private Jewish schools. Private schools allow them to retain greater control over curricula and social exposure, so as to sustain their culture and in their own minds guarantee their future survival. These schools are strictly gender segregated, reflecting the gender separation that is normative in strict

While all Orthodox Jews have focused on the private religious education of their children as a key element of continuity, Hasidic Orthodox (and some non-hasidic but haredi) Jews have been far more extreme in this behavior. They have, for example, downplayed the importance of creating a curriculum that might lead to college attendance, where new ideas and unbridled inquiry, to say nothing of

the main focus, they have emphasized Jewish learning over general education, often pursuing it at its most minimal level, relegating it to fewer class hours, and the end of the day. They hire only communal members as teachers, in an attempt to limit the exposure of their young to people who come from outside their cultural communities, believing that when individuals from one society are accepted within the social context of another society they inevitably bring with them their foreign artifacts, ideas, and values. In this way, Haredim maintain separation in a democratic society where all is accessible by both demonizing the outside culture and making sure their members lack the skills to succeed in that outside world.

the main focus, they have emphasized Jewish learning over general education, often pursuing it at its most minimal level, relegating it to fewer class hours, and the end of the day. They hire only communal members as teachers, in an attempt to limit the exposure of their young to people who come from outside their cultural communities, believing that when individuals from one society are accepted within the social context of another society they inevitably bring with them their foreign artifacts, ideas, and values. In this way, Haredim maintain separation in a democratic society where all is accessible by both demonizing the outside culture and making sure their members lack the skills to succeed in that outside world.

In these private parochial schools, haredi Jews almost completely control the educational process. Yet

those who fail to maintain norms (which are often asserted to be based on religion and enforced by rabbinic authorities and social habits) whether in their behavior, appearance, values or the like are often stigmatized and may even be banned. The consequences of stigmatization include difficulties

Haredim have been traumatized by the events of the twentieth century perhaps more than any other group of Jews. Centuries of antisemitism, secularization and assimilation in the nineteenth century, and finally the horrors of the Holocaust, have left those who remain most visibly traditional to view themselves as beleaguered survivors, or alternately, as the only ones to remain true to the past.

resurrect the world they seek to remember. This sense of mission is intensified by feelings of having to live up to the idealized memories of their forebears. It also means that the behavioral rules and values of secular society are necessarily considered of a lower order and sometimes even with contempt. For haredim, Torah and Torah leaders are the true arbiters of how to live a meaningful life. The struggle is to balance their beliefs with the very real pressures of living in a society regulated by values very different than their own.

First, the Court noted that the Amish are "productive… members of society; they reject public welfare…"

and increase their human understanding and tolerance… A State has a legitimate interest not only in seeking to develop the latent talents of its children, but also in seeking to prepare them for the lifestyle that they may later choose, or at least to provide them with an option other than the life they have led in the past." It is hard to argue that Hasidic schools are set up to foster a spirit of free inquiry, nor to prepare boys for anything other than life within their community. (See pp.31-40.)

18 YAFFED

אויסצוגן פון אפיציעלן רעפארט וואס יאפפעד האט אריינגעגעבן פאר די רעגירונג, וואו זיי שרייבן דברים מבהילים איבער זייערע צילן.

זענען די גרופע מוסרים פון יאפפעד אליינס אויפן פראנט קעגן אונזער חינוך?

ניין. ליידער שטייען ריזיגע מולטי מיליאן דאלערדיגע אפיקורס'ישע ארגאניזאציעס, מיט אויסטערלישע איינפלוס אויף רעגירונגס באאמטע און אויף די מידיע, וואס שטופן אונטער די גאנצע שמד אפאראט.

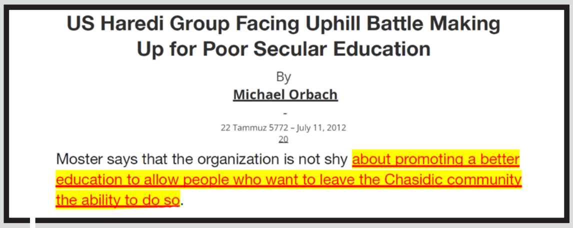
US Haredi Group Facing Uphill Battle Making Up for Poor Secular Education

By
Michael Orbach
-
22 Tammuz 5772 – July 11, 2012
20

Moster says that the organization is not shy about promoting a better education to allow people who want to leave the Chasidic community the ability to do so.

מאסטער זאגט פאר די Jewish Press אין תשע"ב, זיין ארגאניזאציע וויל פאראויס ברענגען א בעסערע עדיוקעישאן צו העלפן מענטשן זאלן קענען איבערלאזן די חסידישע קאמיוניטי, ה"י

וואספארא מיטלען האבן זיי גענומען?

אויסצופירן דעם פלאן האבן זיי פאר דעם צוועק אפירגענומען אן אלטן געזעץ, וועלכע זאגט אז אלע קינדער וואס זייערע עלטערן ווילן יוצא זיין די **Compulsory Education law** - חובת חינוך, מיטן שיקן אין א פריוואטע שולע, דארפן באקומען א **'סאבסטענשאלי עקוויוועלענט'** חינוך צום פובליק סקול.

1/18/24, 1:38 AM What We Do - Yaffed

YAFFED
YOUNG ADVOCATES FOR FAIR EDUCATION

Our Theory Of Change
What We Do - Yaffed

Awareness
Raising awareness about education equality issues that matter to everyone.

Advocacy
Grassroots and community-based advocacy to support change.

Organizing
Acting to enforce laws ensuring every child receives the education they deserve.

וואו זיי שרייבן גייען זיי דאס אדורכברעכן מיט דריי שפיצן:

1) ארבעטן אויף די גאווערמענט מיטן געזעץ, **2)** לייגן דרוק דורך מידיע איינפלוס, **3)** טרעפן מענטשן פון אינעווייניג וועלכע זאלן זיין גרייט צו מאכן 'טשעינדזש'.

3. קשרים לארגונים אחרים

בשנים הראשונות להקמתו, אתר הארגון כמו באתרים רבים אחרים, הפנה ללינקים חיצוניים הקשורים אליו. באתר של Yaffed היו הפניות בודדות אך מעניינות. חוץ מהפניה אחת ודי מובנת, למחלקת החינוך של מדינת ניו יורק, שאר ההפניות כולם היו לעמותות וארגונים.[39]

The Jewish Education Project[40] – ארגון של הפדרציה של ניו יורק. הארגון מקדם פרוייקטים חינוכיים בקהילות ובבתי הכנסת היהודיים כולל קונסרבטיביים ורפורמים. כך למשל, הוא העניק פרס לרבה מארה יאנג מ- Woodlands Community Temple.[41]

סמל של 'שותף גאה' לUJA באתר של The Jewish Education Project

א פרייע פראפעסאר פון בר אילן יוניווערסיטי באריכטעט אין זיין רעפארט די קשרים וועלכע יאפפעד האט מיט אנדערע פרייע ארגאנאזאציעס, א שטייגער ווי 'דזשואיש עדיוקעישאן פראדזשעקט'. (דער אפיציעלער חינוך אפטיילונג אונטער 'יונייטעט דזשואיש אפיל- פעדערעישאן')

וואס מיינט דאס 'סובסטענשול עקוויוועלענט'?

אן עדיוקעישאן וועלכע איז 'שטארק אייניג' צו דעם וואס ווערט געגעבן אין די 'פובליק שולעס'.

וואס איז די ציל פון די גאָווערמענט?

די ליבעראלע גאווערמענט פון ניו יארק בכלל און די באאמטע פונעם עדיוקעשאן דעפארטמענט בפרט, זענען דא מיטן זעלבן ציל צו עפענען די קעפ פון די קינדערלעך צו די פרייע אפיקורס׳׳ישע וועלט רח״ל, טרעפנדיג אין דעם מסירה פון יאפפעד א גוטע געלעגנהייט וויאזוי אריינצודרינגען אין די חרד׳׳ישע מוסדות, איבערצוטוישן די חינוך פון אונזערע קינדער.

און די רעגירונג זאגט דאס קלאר, אז זיי באגערן אז אונזערע קינדער זאלן באקומען א חינוך וואס זאל זיי ברענגען צו קענען אליינס מאכן א אויסוואל איבער זייער לעבנסשטייגער היל״ת...

(בכלל ווער עס ווייסט אביסל וואס טוט זיך אינעם אלגעמיינעם גאס, טוט די **רעגירונג און ׳עדיוקעישאן דעפארטמענט׳** אנווענדן אלע מיטלען צו פארדארבען און אראפברענגען די אלגעמיינע באפעלקערונג, דורך איינפירן דראסטישע ענדערונגען אינעם חינוך אין די גויאישע פובליק שולעס מיט שענדליכע כפירה, תועבה, און הפקרות, וואס אפילו די מתוקנים שבאומות פירן א פארצווייגטע קאמף אנטקעגן דעם, זעענדיג ווי זיי זענען אויסן נאר אפצופירן די גאנצע יוגנט, און יעצט האבן זיי זיך גענומען צום קומענדיגע שטאפל, די פריוואטע שולעס).

וואס איז געווען די ערשטע שריט וואס די רעגירונג האט געטוהן אויסצופירן און אריינברענגען די גזירה בפועל ביי אונז אין מוסדות?

אזוי ווי די אלטע געזעץ פון **׳סובסטענשעל עקוויוועלענט׳** האט נישט געהאט קיין קלארקייט וואס דאס באדייט, און וויאזוי דאס אויסצופירן, און וויאזוי נאכצוקוקן די פריוואטע שולעס, דעריבער האבן זיי אוועקגעשטעלט נייע **רעגולאציעס** (גיידליינס) אויסצוקלארן און צו פארזיכערן דאס אינפארסירונג פונעם געזעץ בכל התוקף, און עס אהערגעשטעלט אויף אזא אופן אז אלע פריוואטע שולעס, וועלן טאקע מוזן לערנען אזוי ווי אין די פאבליק סקולס.

וואס באדייט דאס אויף למעשה?

אז אז א מוסד וואס וויל זיין **׳סאבסטענשאל עקוויוועלענט׳** וועט דארפן לערנען מיט די קינדער, **׳אלע סעקולארע סאבדזשעקטס׳** וואס מען לערנט אין די ׳פובליק שולעס׳.

וואס זענען די סאבדזשעקטס?

אַריטמעטיק- חשבון: פלוס. מיינוס. טיימס. דיוויזשען. /// **רידינג** - ליינען ענגליש. ///**ספעלינג** - ספעלן ענגליש. ///**רייטינג** - שרייבן ענגליש. ///**ענגלישע שפראך** - כללים פון די שפראך, גרעמער וכדו׳. ///**געאגראפיע**, קענען לענדער - די גלאוב און קולטור פון די גויאישע וועלט. /// היסטאריע פון די יונייטעד סטעיטס. /// **היסטאריע** פון ניו יארק. /// **סיוויקס** - ציוויליזאציע. /// היידזשין - אזויגערופענע ״ריינקייט״. /// **פיזיקעל טרעינינג**\עדיוקעישאן לערנען דעם גוף מיט אלע אירע פרטים. /// **סייענס**. /// **פאטריאטיזים** און בירגערשאפט. /// **העלטה** פארלאנגען. /// הייוועי סעיפטי. /// **טרעפיק** רעגולאציעס. /// **פייער** דרילס. די שעדליכקייט פון אונטערצינדן פייערס. /// **זיך פארהיטן פון דירעקטע פיזישע שעדיגונגען. /// לעבנס סעיפטי אנווייזונגען.**

Regent Wills: Transcript
9th Judicial District

...Now with that said, I have a devotion also to what it means to be a citizen of the United States. And for me, it is an essential duty as part of the constitution of the state of New York that we provide every child, a sound and basic education, which means that at the very least, they have the major subject areas covered **so that when they are ready to make choices in their lives**, they are equipped with language, English, civics, history, social studies, mathematics, and science, which today is a critical area of knowledge in our society. Without an understanding of science, one cannot actually traverse and navigate this world.

...I do have a desire **to ensure that every child has the opportunity and the right to make decisions in his or her life as they mature**, as you said, as they mature. And I can't see them being equipped to have the ability to make those decisions, unless the curriculum in the schools gives them at least the basic knowledge, the basic skills **to make decisions in their lives and to move forward**
So that is where I am, and I believe that is what the regents have tried to do.

באורד אף. רידזשענטס מיטגליד ׳ווילס׳ מיט קלארע ווערטער פאר חשובע רבנים שליט״א חודש אלול תש״פ לפ״ק

A yeshiva provides a strong education, **yet we must consider what the state and the community deems as essential,**

The English language is important for citizens in order to participate in the civic responsibilities of every person, **and understanding the cultures of others strengthens the empathy of the individuals of the world in which they function.**

The responsibility of a parent is to provide an opportunity for growth and independence, the skills and knowledge that will create and accomplish professional in order to provide for themselves in hopefully for a family, a sense of community and still exercise independence while sustaining ethical behavior, interpersonal skills and to be able to study and continue learning.

How does a school do this?

Mentioning the contents of the curriculum including a broad scope of inquiry, **learning different point of views from multiple scholars,** there are many learned rabies and scholars who will question, converse and sight the scriptures, **why not include the varying counterviews and sustain the beliefs with rational logical exemplary rationales.**

children live in a world of opinions, i believe they need to know and understand why do we chose a lifestyle, why do the rules guide us, the children need to reason, think critically and support their arguments or practices,

each child deserves the right to choose to study specific areas of interest, as well as the holy words

אפענע ווערטער אין א אימעיל וואס איינער פון די ׳באורד אף רידשענדס׳ עדשוקעישאן דעפט׳. האט געשיקט פאר די הנהלה פון ישיבת דגל התורה מאנסי

Substantial Equivalency 2023 Guidance

administrative identification number issued to a nonpublic school and assigned to a specific nonpublic school site to recognize such site by the Department.

Substantial equivalency of instruction for a nonpublic school means an instructional program which is comparable to that offered in the public schools and is designed to facilitate students' academic progress as they move from grade to grade (8 NYCRR 130.1[b]). Comparable should include consideration of any artifacts that collectively show that age- and grade-appropriate instruction of suitable depth and breadth is implemented in all mandatory subjects and is designed to facilitate students' academic progress from grade to grade. Substantially equivalent does not mean that a religious or independent school must have the same schedule or teach exactly the same content as the public school.

אין די גיידענס: מען דארף לערנען אלע סאבדזשעקטס

אויף וואס לייגן זיי א עקסטערע געוויכט?

זיי פארלייגן זיך שטארק אז מען דארף גוט לערנען די '4 קאור סאבדזשעקטס'.

נאכמער 'יאפפעד' אליינס לייגט אויך זייער עיקר דגוש איבער אלעם, אז מען זאל גוט לערנען די 4 קאור סאבדזשעקטס.

וואס איז דאס '4 קאור סאבדזשעקטס' אז זיי פארלייגן זיך אזוי אויף דעם?

'4 קאור סאבדזשעקטס', איז דער נאמען פאר די פיר כלליות'דיגע עיקר לימודים, וואס זיי רופן דאס די 'קאור' (יסוד און עיקר) לימודים פאר א ניו יארקער סטודענט, ווייל די 4 סאבדזשעקטס דארף אוועקשטעלן דעם סטודענט מיט די נויטיגע ידיעות און סקילס, **צו קענען האבן זיין אייגענע אויסגעפארעמטע מח און געדאנקענגאנג.**

די 'פיר קאור סאבדזשעקס', אנטהאלט באמת אין זיך די '10' געפערליכסטע סאבדזשעקטס, וואס זיי האבן דאס אלעס קאנצענטרירט און צוזאמגענומען אונטער די פיר יסודות'דיגע נעמען.

1) ענגליש לענגוויטש ארטס, 2) מאטעמאטיקס, 3) סייענס, 4) סאושעל סטאדיס.

וואספארא לימודים לייגן זיי אריין אין די 4 Core Subjects?

ווי געזאגט האבן זיי דערין אנגעפילט פיל סארטן סקילס און לימודים, מיר וועלן אריבערגיין בלויז עטליכע דוגמאות בקיצור צו דינען אלס ביישפיל.

#1 - 'ענגליש לענגוויטש ארטס' [ELA]

אויסער די פשוט'ע סאבדזשעקטס פון ליינען \ ספעלן \ שרייבן \ דארף מען לערנען איבער די אזויגערופענע רייכקייט פון די ענגלישע שפראך, אזוי אויך נעמט עס אריין אין זיך פארשידענע נייע סארט באגריפן, » אנאליזירן מענטשן און מיינונגען » זיך באקענען מיט 'אנדערע' סארט מענטשן און מיינונגען » מאכן 'אייגענע' החלטות באזירט אויף צוזאמגענומענע אינפארמאציע » קאנעקטן די לימודים צום אייגענעם לעבן » און נאך פיל מער.

אויף די 'ענגליש לענגווידזש ארטס' האבן זיי גאנצע ביכער, וואס איז געשטעלט אויף די יסודות פונעם ליבעראלן פארדארבענער גאר שעדליכער דרך הלימוד וואס רופט זיך **Next Generation Learning Standards** (וואס גרויסע פעדעגאגן חוקרים כופרים האבן ערפינדן וויאזוי צו לערנען מיט קינדער, און איז געווארן אריינגעברענגט אין די פובליק סקולס פון ניו יארק סטעיט, דורך די ליבעראלע כוחות וועלכע טראגן מיט שטאלץ די פאן פון כפירה הפקרות השחתה און ליבעראליזים, דער נאמען אליינס זאגט אפס קצהו אז מען וויל דערמיט טראנספארמירן א נייע סארט דור, צו כפירה און השחתה), זיי שרייבן צענדליגער כללים ופרטים וואס צילט אויפצוברעכן די תמימות אין די אפענע אומרייפע מוחות פון די יונגווארג, און פילע שעדליכע יסודות וואס רייסן ארויס די באגריף פון "אמונה" פון יונגע קינדער, און אויך לערנט מען אויס זיך צו באקענען מיט פרעמדע קולטורן און מיינונגען פון אנדערע, און נאך פילע שרעקליכע באגריפן, ואכמ"ל.

Substantial Equivalency 2023 Guidance

PART II: Substantial Equivalency Pathways

Prior to the promulgation of the regulation, educators in both public and nonpublic schools found the review process unclear. To address these concerns, the new regulation clarifies the subjects to be considered, limiting the required subjects for a substantial equivalency review to the core subject areas required by the state's Education Law, along with other statutorily required subject areas. At the same time, the regulation provides flexibility through the use of six additional pathways, beyond a local review, that can be used to confirm that a nonpublic school is providing substantially equivalent instruction to its students. This guidance will elaborate on the pathways. For those pathways that require components to be approved by the Department, the guidance will describe processes for obtaining such approval.

The pathways established by the regulation are:

1) Registered high schools and their affiliated lower grade programs;

אין די גיידענס פארן אויסרעכענען די פעטוועיס, דריקן זיי עקסטער איבער גוט לערנען די קאור סאבדזשעקטס

YAFFED
YOUNG ADVOCATES FOR FAIR EDUCATION

I urge you to prohibit schools that do not provide a substantially equivalent education from accessing public funding. Every school that is to receive public funding should be required to sign such a document and make a legally binding declaration that they teach math, science, social studies, and the English language before they are able to access public funding streams.

A simple provision in the form of a self-certification that must be attested to before funds can be accessed makes sense as the regulatory framework plays out over the coming years, and would be the only check for substantial equivalency for students attending these schools. Requiring compliance with the law before providing public money for education is a win-win for the State, for the taxpayers, and most importantly, for the students.

Please find below draft language for this purpose. Thank you for your time.

יאפפעד פארלאנגט אז די רעגירונג זאל נישט געבן קיין פאנדינג פראגראמען פאר די מוסדות וועלכע שרייבן נישט אונטער א לעגאלע התחייבות צו לערנען די 4 קאור סאבדזשעקס

i. ELA (reading, spelling, writing, and the English language): Instruction must include a range of fiction and nonfiction texts to create opportunities for children to engage with a variety of topics and texts, as well as a range of writing activities. The scope and sequence must link skills and knowledge with the corresponding curriculum.

אין דעם ערשטן בריוו נאך די יעצטיגע רעגולעישאנס וואס די ניו יארק "סיטי" דעפ. אף עדיוקעישאן (DOE) האט ארויסגעשיקט פאר מוסדות התורה, 11/10/22 , רעכנען זיי אויס די פילע סקילס און טיפע אקעדעמישע מושגים וואס די קינדער דארפן לערנען ביי 'ענגליש לענוווענדזש ארטס'

i) English language arts:

(a) Students will listen, speak, read and write for information and understanding. As listeners and readers, students will collect data, facts, and ideas; discover relationships, concepts, and generalizations; and use knowledge generated from oral, written and electronically produced texts. As speakers and writers, they will use oral and written language that follows the accepted conventions of the English language to acquire, interpret, apply and transmit information.

(b) Students will read and listen to oral, written and electronically produced texts and performances from American and world literature; relate texts and performances to their own lives; and develop an understanding of the diverse social, historical and cultural dimensions the texts and performances represent. As speakers and writers, students will use oral and written language that follows the accepted conventions of the English language for self-expression and artistic creation.

(c) Students will listen, speak, read and write for critical analysis and evaluation. As listeners and readers, students will analyze experiences, ideas, information and issues presented by others using a variety of established criteria. As speakers and writers, they will use oral and written language that follows the accepted conventions of the English language to present, from a variety of perspectives, their opinions and judgments on experiences, ideas, information and issues.

(d) Students will listen, speak, read and write for social interaction. Students will use oral and written language that follows the accepted conventions of the English language for effective social communication with a wide variety of people. As readers and listeners, they will use the social communications of others to enrich their understanding of people and their views.

פיל מער קלארער שטייט אין די עדיוקעישאן אפטיילונג ,NYCRR (New York Codes Rules and Regulations) Title 8 Definitions 100.1§ אן א שיעור סקילס און אקעדעמישע דעוועלעפמענט וואס די קינדער דארפן קונה זיין ביי 'ענגליש לענגוויטש ארטס

#2 - "מאטעמאטיקס"

די רעגירונג איז נישט צופרידן מיט די טאג טעגליכע חכמות החשבון, פון פלאס \ מיינוס \ טיימס \ דיוויזשאן און פרעקשאנס. זיי פארלאנגן קאלעדזש סארט מאטעמעטיקס אזוי ווי אין די פובליק סקולס, ווי **'אלגעברא'**, **'גיאמעטרי'**, **'סטאטיסטיקס'** און ענליכס, **'א קינד זאל זיך אויסלערנען צו מאכן א ס"ה פון קעגנזייטיגע געדאנקן גאנגען'**, און צו **'סאלווען ריעל ווארלד פראבלעמס'**.

ביי דעם סאבדזשעקט ווערט אויך פארלאנגט אז מען דארף דאס לערנען מיט די אויבערדערמאנטע שעדליכע מהלך פון די היינטיגע **Next Generation Learning Standards** ואכמ"ל.

#3 - "סייענס"

"סייענס" איז היינט צוטאגס אויסגעשטעלט מיט א קלארע ציהל צו טוישן די גאנצע וועג וויאזוי דער סטודענט זאל טראכטן.

לויט ווי די רעגירונג שרייבט, איז די באדייט פון לערנען סייענס:

› אנאליזירן און קאטאגאריזירן פאקטן און מאורעות מיט א סייענטיפישע בליק ארייגערעכנט אלעס איבער בריאת העולם ה"י › זיך אויסצולערנען אפצולערנען זאכן פון די נאטור לויט די כפירה'דיגע כללי המחקר פון די סייענטיסטן רח"ל.

יעדע פון די אלע אפטיילונגען אין סייענס האט אן אנדערע סייענטיפישע נאמען - ווי **מעטעראלאדזשי**, **פיזיקס**, **קעמיסטרי**, **בוטעני**, **דיינעמיקס**, **עקאלאדזשי**, און נאך הונדערטער סארטן מיט אנדערע נעמען, און איז געצילט ארייצוברענגען א הפקירות'דיגע דור הפלגה'דיגע געפיל פון כוחי ועוצם ידי, אז די מענטשן וואס שטודירן די סיבות פון די טבעיות פון יעדע זאך, קענען טוישן זאכן אין די טבע נאך פיל בעסער ווי די טבע שטעלט מיט זיך פאר ח"ו.

(סייענס פאר זיך אליינס - וואס ווערט אנגערופן אין די ספרים הק' **'לימוד חכמת הטבע'** - אפילו ווען מען זאל ווען נישט לערנען קיין שום זאך וואס איז קעגן די אמונה, און קעגן די תורה הקדושה, איז ערשטנס פארהאן א קלארע **פסק להלכה פונעם רמ"א** אין שולחן ערוך יורה דעה סי' רמ"ו סעיף ד' אז **"מען טאר נישט לערנען קיין שום חכמות פאר מען לערנט אלע דיני התורה"**, **אפילו באקראי**, און בנוסף צו דעם, איז **אפגע'פסק'נט אין די ספרים פון די גדולי הראשונים און אחרונים פילע איסורים צו לערנען 'חכמות חיצוניות'** ווייל עס שלעפט אוועק דעם קאפ פון די קינדער פון לימוד התורה, און פון דעם עיקר ציהל און תכלית אויף די וועלט, דעריבער איז די לימוד פון חכמת הטבע, וואס הייסט היינט **'סייענס'**, אלעמאל געווען גאר שטארק מסוכן, אז מען זאל זיך ארייצולייגן דעריין.

אבער פיל מער איז דאס געווארן אין די לעצטערע יארן, - און ווי א יאר שפעטער ווערט דאס כסדר נאר ערגער ר"ל - ווען די גאנצע לימוד פון **'סייענס'** איז געווארן **בכוונה אויסגעשטעלט אריינצוברענגען אין דעם מענטש א גייסט פון כפירה**, אז אלעס ווערט געפירט און באשאפן ח"ו אליינס מיט א סדר פון די טבע, און דאס נעמט אריין אין זיך אלע סארט שטודיעס איבער 'חכמות הטבע' וואס מען לערנט דאס אויף דעם אופן פון "סייענס", דהיינו אפלערנען זאכן, געוואוקסן, מאטעריאלן, וואסערן, וועטער, פלאנעטן און שטערנס, באשעפענישן, פאסירונגען, און סיי וואס עקזיסטירט אדער פאסירט אין די טבע פון דעם באשעפער'ס וועלט, פונעם עבר און פונעם הוה, זאל מען אפשאצן לויט די סארטן ראיות און פארשונגס-כללים, וואס ווערט אוועקגעשטעלט און כסדר מאדיפיצירט דורך די כפירה'דיגע סייענטיסטן.

דאס איז בעיקר געצילט זיך איינצוגעוואוינען ח"ו אלעס צו באטראכטן לויט ווי די אפיקורס'ישע שכל פון די געמיינע סייענטיסטן האבן דאס אפגעלערנט וואס זיי ערקלערן לפי דעתם הכפרנית אז נאר דאס איז קראנט עפ"ל, **און דערפון אויך ציען קרומע מסקנות אויף וואס האט פאסירט אינעם עבר**, **וואס איז על פי רוב אנגעפילט מיט אפענע כפירה רח"ל.** כדי צו ארייווארצלן אין די מוחות פילע פאלשע און כפירה'דיגע הנחות וואס צילן צו פארענטפערן און באשטעטיגן זייערע אפגעפרעגטע עקלהאפטיגע כפירות וניאוץ בה' הבורא ומנהיג לכל הברואים, רח"ל).

New York State Next Generation

Mathematics Learning Standards

Updated June 2019

2017

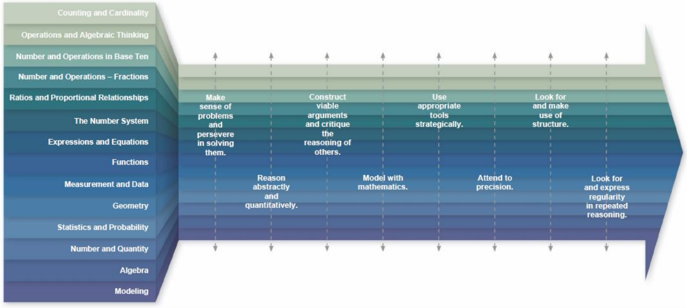

Introduction

In 2015, New York State (NYS) began a process of review and revision of its current mathematics standards adopted in January of 2011. Through numerous phases of public comment, virtual and face-to-face meetings with committees consisting of NYS educators (Special Education, Bilingual Education and English as a New Language teachers), parents, curriculum specialists, school administrators, college professors, and experts in cognitive research, the *New York State Next Generation Mathematics Learning Standards (2017)* were developed. These revised standards reflect the collaborative efforts and expertise of all constituents involved.

The *New York State Next Generation Mathematics Learning Standards (2017)* reflect revisions, additions, vertical movement, and clarifications to the current mathematics standards. The Standards are defined as the knowledge, skills and understanding that individuals can and do habitually demonstrate over time because of instruction and learning experiences. These mathematics standards, collectively, are focused and cohesive—designed to support student access to the knowledge and understanding of the mathematical concepts that are necessary to function in a world very dependent upon the application of mathematics, while providing educators the opportunity to devise innovative programs to support this endeavor. As with any set of standards, they need to be rigorous; they need to demand a balance of conceptual understanding, procedural fluency and application and represent a significant level of achievement in mathematics that will enable students to successfully transition to post-secondary education and the workforce.

Context for Revision of the *NYS Next Generation Mathematics Learning Standards (2017)*

Changing expectations for mathematics achievement

Today's children are growing up in a world very different from the one even 15 years ago. Seismic changes in the labor market mean that we are living and working in a knowledge-based economy—one that demands advanced literacy and Science, Technology, Engineering and Mathematics (STEM) skills, whether for application in the private or public sector. Today, information moves through media at lightning speeds and is accessible in ways that are unprecedented; technology has eliminated many jobs while changing and creating others, especially those involving mathematical and conceptual reasoning skills. One characteristic of these fast-growing segment of jobs is that the employee needs to be able to solve unstructured problems while working with others in teams. At the same time, migration and immigration rates around the world bring diversity to schools and neighborhoods. The exponential growth in interactions and information sharing from around the world means there is much to process, communicate, analyze and respond to in the everyday, across all settings. For a great majority of jobs, conceptual reasoning and technical writing skills are integral parts to the daily routine.

To prepare students for the changes in the way we live and work, and to be sure that our education system keeps pace with what it means to be mathematically literate and what it means to collaboratively problem solve, we need a different approach to daily teaching and learning. We need content-rich standards that will serve as a platform for advancing children's 21st-century mathematical skills—their abstract reasoning, their collaboration skills, their ability to learn from peers and through technology, and their flexibility as a learner in a dynamic learning environment. Students need to be engaged in dialogue and learning experiences that allow complex topics and ideas to be explored from many angles and perspectives. They also need to learn how to think and solve problems for which there is no one solution—and learn mathematical skills along the way.

די פילע אקעדעמישע ליפודים וואס זיי פארלאנגען היינט צוטאגס אין מעטעמאטיקס

Introduction to the New York State P-12 Science Learning Standards

Department staff in collaboration with various stakeholders in science education across the state have engaged in a multi-tier process over several years (2010-2016) to develop New York State P-12 Science Learning Standards (NYSP-12SLS). The Statewide Leadership Team, Science Education Steering Committee, and Science Education Consortium have served in a formal advisory capacity to Department staff throughout the development process. The Department also gleaned important information from two public surveys; summer 2013 compared prior state science standards to the Next Generation Science Standards using a set of criteria, and a public survey (opened December 8, 2015-closed February 8, 2016) on the draft NYSP-12SLS based on the same criteria. In conjunction with the three committees, Department staff worked alongside members to analyze quantitative and qualitative survey data and feedback to determine the necessary changes included in the current revised NYSP-12SLS under consideration and posted on the Department's website.

Context for Revision of the NYS P-12 Science Learning Standards

Changing expectations for scientific achievement

Today's children are growing up in a world very different from the one even 15 years ago. Seismic changes in the labor market mean that we are living and working in a knowledge-based economy—one that demands advanced literacy and Science, Technology, Engineering and Mathematics (STEM) skills, whether for application in the private or public sector. Today, information moves through media at lightning speeds and is accessible in ways that are unprecedented; technology has eliminated many jobs while changing and creating others, especially those involving mathematical and conceptual reasoning skills. One characteristic of these fast-growing segment of jobs is that the employee needs to be able to solve unstructured problems while working with others in

teams. At the same time, migration and immigration rates around the world bring diversity to schools and neighborhoods. The exponential growth in interactions and information sharing from around the world means there is much to process, communicate, analyze and respond to in the everyday, across all settings. For a great number of jobs, conceptual reasoning and technical writing skills are integral parts to the daily routine.

To prepare students for the changes in the way we live and work, and to be sure that our education system keeps pace with what it means to be scientifically literate and what it means to collaboratively problem solve, we need a different approach to daily teaching and learning. We need content-rich standards that will serve as a platform for advancing children's 21st-century science skills —their abstract reasoning, their collaboration skills, their ability to learn from peers and through technology, and their flexibility as a learner in a dynamic learning environment. Students need to be engaged in dialogue and learning experiences that allow complex topics and ideas to be explored from many angles and perspectives. They also need to learn how to think and solve problems for which there is no one solution—and learn science skills along the way.

Glossary of Terms:

Learning Progressions
Descriptions of how students' knowledge and skills develop over multiple years at increasing levels of depth and sophistication. Idea of learning as a developmental progression is the basis for organizing the student performance expectations.

Nature of Science
The shared values, practices, and perspectives that characterize the scientific approach to understanding the natural world. Among these are a demand for explanations supported by empirical evidence that are testable.

Practices
Behaviors and understandings that scientists employ to investigate and build models and theories about the world and routines that engineers use to design and build systems.

Student Performance Expectation
Form in which the New York State P-12 Science Standards are written. Each statement incorporates a Science and Engineering Practice, Crosscutting Concept, and Disciplinary Core Idea.

21st Century Knowledge and Skills
Proficiencies needed by all high school graduates to meet the rigors of college, careers, and citizenship.

א טייל פון די כללים וואס א קינד דארף באקומען ביים לערנען סייענס, צווישן זיי:

› אנאליזירן און קאטאגאריזירן פאקטן און מאורעות אויף א סייענטיפישע בליק ה"י. › פרובירן צוזאמשטעלן די שייכות מיט די יסודות אין די אנגענומענע וועלט פון סייענס. › זיך אויסצולערנען אפצולערנען זאכן פון די נאטור לויט די כפירה'דיגע כללי המחקר פון די סייענטיסטן רח"ל.

#4 - 'סאשעל סטאדיס':

"סאשעל סטאדיס" איז א קוריקולעם צוזאמגעשטעלט פון 6 לימודים און נאך פיל זייטיגע זאכן. דאס איז:

1) סיוויקס, 2) געאגראפיע, 3) ניו יארק סטעיט היסטאריע, 4) יונייטעד סטעיט היסטאריע. 5) די היסטאריע פון די וועלט, 6) עקאנאמיקס.

'סאשעל סטאדיס' לויט די פובליק סקול סטאנדארטן מיינט עפענען די יונגע מוחות צו די גויאישע אויפגעקלערטקייט און אויך צו עבודה זרה און כפירה, דורך קענען די ברייטע וועלט, און אלע אירע סארט מענטשן, ספארטס, תאוות, און פארשטיין די לעבנסשטייגער פון די איינוואוינער פון אלע לענדער.

אינעם ספעציעלע בוך וואס די עדיוקעישאן דעפארטמענט האט ארויסגעגעבן (**New York State Social Studies Framework**), מיט ארום 200 זייטן אנגעפילט מיט די כללים וואס עס פאדערט זיך ביים לערנען מיט די סטודענטן, שטעלן זיי דארט אראפ צענדליגע פרטים:

קודם אינעם 'דרך הלימוד' זעלבסט, וויאזוי די סטודענטן דארפן אפלערנען יעדע חלק פון די 'סאשעל סטאדיס', ›› **אפלערנען יעדע זאך ווי א פארשער ›› אדורכטאן די פארשידנארטיגע מיינונגען און אידעלאגיעס אין יעדע ענין כדי די קינדער זאלן קענען מאכן אייגענע מסקנות ›› דער סטודענט זאל קאנעקטן יעדע זאך פון היסטאריע - געאגראפי - עקאנאמיע - סיוויקס צו החלטות אויף זיין אייגענעם סדר החיים, ›› און מיט די אינפארמאציע און מסקנות אויך אפשאצן זיינע ארומיגע און נאך.**

ספעציעל ווערט דארט צענדליגער מאל ארויסגעברענגט די פארלאנג, אז ביי יעדע איינציגע פרט פון די דערמאנטע חלקים אין 'סאשעל סטאדיס', זאל מען **אפלערנען און פארשטיין פרעמדע אידעלאגיעס און פארשידנארטיגע קולטורן, אינאיינעם מיט זייער גאנצע געמיינקייט, און אויך די גלויבנס פון אנדערע רעליגיעס, און אלע בעליעף סיסטעם'ס רח"ל, סיי פון די לאקאלע געמיינדעס פון די סטעיט, און דערנאך פון די גאנצע וועלט, און אזוי אויך פון אלטע פארגעסענע פאלשע גלויבנס און פארדארבענע קולטורן פון אמאל.**

זיי לייגן דאס אריין אלס א טייל פון די לימודים, ווי צב"ש '**סיוויקס-ציוויליזאציע**' האט אין די אמאליגע יארן געקענט מיינען בלויז וויאזוי די אפטיילונגען אין די רעגירונג פונקציאנירן, איבער וואלן, וכדומה. **היינט ווערט דאס כסדר אויסגעברייטערט אריינצונעמען ווי מער חלקים פון די אידעאלאגיעס פונעם "תרבות הגוי", זיך צו עפענען און באקענען מיט אלע סארטן ציווילע סיסטעמען פון אמעריקא און די וועלט, פאליטישע סיסטעמען, געזעצן און געזעץ סיסטעמען, געריכט סיסטעמען, מענטשן רעכטן, סאציאלע גרופעס, אלע קולטורן, אלע רעליגיעס - רח"ל.**

אזוי אויך מיט '**געאגראפיע**' - וואס ארגינאל האט עס באדייטעט פשוט צו וויסן וויאזוי די וועלטס לענדער זענען איינגעטיילט אויפן גלאוב, **היינט צוטאגס ליגט דערין אויך זיך צו באקענען מיט די רעגירונגען, היסטאריע, גוי'אישע קולטורן, קעמפערייען, ענווייראמענט, אנטוויקלונגען, און נאך**, פון די פילע לענדער.

אין '**סאשעל סטאדיס**' האבן זיי ליידער ארייגעלייגט א **פארלאנג אויסצולערנען די קינדער, זיך צו באקענען אויך מיט די לעבנסשטייגער פון די געמיינסטע מענטשן אנשי דור המבול ודור הפלגה.** און נישט בלויז אפצולערנען די אלע טומאות וכפירות, נאר זיי פארלאנגען אויך אויסצולערנען אז מען זאל האבן '**רעספעקט און טאלעראנץ**' (רעספעקטירן און אנערקענען אלס א אנגענומענע לעבנס שטייגער ח"ו) פאר די אלע עבודה זרות און טמאים רח"ל.

(iii) Social studies:

(a) Students will use a variety of intellectual skills to demonstrate their understanding of major ideas, eras, themes, developments and turning points in the history of the United States and New York.

(b) Students will use a variety of intellectual skills to demonstrate their understanding of major ideas, eras, themes, developments and turning points in world history and examine the broad sweep of history **from a variety of perspectives**.

(c) Students will use a variety of intellectual skills to demonstrate their understanding of the geography of the interdependent world in which we live - local, national and global - including the distribution of people, places and environments over the Earth's surface.

(d) Students will use a variety of intellectual skills to demonstrate their understanding of how the United States and other societies develop economic systems and associated institutions to allocate scarce resources, how major decision-making units function in the United States and other national economies, and how an economy solves the scarcity problem through market and nonmarket mechanisms.

(e) Students will use a variety of intellectual skills to demonstrate their understanding of the necessity for establishing governments; the governmental system of the United States and other nations; the United States Constitution; the basic civic values of American constitutional democracy; and the roles, rights and responsibilities of citizenship, including avenues of participation.

Definitions 100.1 (New York Codes Rules and Regulations), NYCRR§,
שטעלן זיי אוועק די פולע סובדזשעקסט וואס סאושעל סטאדיס אנטהאלט, און תוכן וואס די קינדער דארפן קענען ארויסנעמען

Introduction

Social Studies is intended to promote civic competence through the integrated study of the social sciences and humanities. Within the school program, Social Studies provides coordinated, systematic study that draws upon such disciplines as anthropology, archaeology, economics, geography, history, law, philosophy, political science, psychology, religion, belief systems, and sociology, as well as upon appropriate content from the humanities, mathematics, and natural sciences. The primary purpose of Social Studies is to help young people develop the ability to make informed and reasoned decisions for the public good as citizens of a culturally diverse, democratic society in an interdependent world (adapted from the National Council for the Social Studies [NCSS] definition of Social Studies).

אינעם NY Social Studies Framework K12, שרייבן זיי אינעם אריינפיר, אז דער ציל פון סאושעל סטאדיס איז איינצווווארצלען אינעם סטודענט דעם גאנצן שמעלץ טאפ פון אלע ליבעראלע כפירה און תועבות

1.3 A citizen is a member of a community or group. Students are citizens of their local and global communities.

1.3a An engaged and active citizen participates in the activities of the group or community and makes positive contributions.

- Students will participate in group activities and contribute to the work of the group.

1.3b Traits of a responsible citizen include respecting others*, behaving honestly, helping others, obeying rules and laws, being informed, and sharing needed resources.

* According to the *Dignity for All Students Act*, "others" includes, but is not limited to, people of different races, weights, national origins, ethnic groups, religions, religious practices, mental or physical abilities, [redacted]

Grades K-8 Page 24

אין K8 עמוד 24, שרייבן זיי אז אין דעם סאבדזשעקט דארף מען אויסלערנען די סטודענטן רעספעקטירן "**אנדערע**": זיי צייכענען צו א הגה, אז די ווארט "אנדערע" באדייט, אז מען דארף אויסלערנען צו רעספעקטירן אלע עטנישע גרופעס, אלע רעליגיעס, אלע רעליגיע פראקטיצירונגען, און אלע געמיינע מושחתים פון דור המבול. רחמנא לצלן

Grade 3: Communities around the World

In "Communities around the World," students learn about communities around the globe and about global citizenship. Students bring with them knowledge about their communities. In this course, students make comparisons across time and space, examining different communities and their cultures. Culture includes social organization, customs and traditions, language, arts and literature, religion, forms of government, and economic systems. Students are introduced to the concepts of prejudice, discrimination and human rights, as well as to social action.

6.4b Belief systems and religions are based on sets of mutually held values.

- Students will study the belief systems of Judaism, Christianity, Islam, Buddhism, Hinduism, and Confucianism by looking at where the belief system originated, when it originated, founder(s) if any, and the major tenets, practices, and sacred writings or holy texts for each. (Note: Although not within this historic period, students may also study Sikhism and other major belief systems at this point.)

6.4c Belief systems and religions often are used to unify groups of people, and may affect social order and gender roles.

- Students will be able to identify similarities and differences across belief systems, including their effect on social order and gender roles.
- Students will explore the influence of various belief systems on contemporary cultures and events.

אין עמוד 41 - און אין עמוד 84: "מען דארף לערנען דעם סטודענט אלע קולטורן \ רעליגיעס מיט די 'בעליף סיסטעם' פון אלע עבודה זרות פון ארום די וועלט"

GRADE 9-12 עמוד 16 און אין עמוד 21 "סטודענטן דארפן לערנען אין סאושל סטאדיס, אז לויט די היינטיגע אויפגעקלערטע סייענס פארשונגען ווערן אפגעפרעגט אלע אנגענומענע אויטאריטעטן און גלויבונגען (רח"ל), **און עס שטופט פאראויס רעפארם און פרויען רעכטן.**

9.9d The development of the Scientific Revolution challenged traditional authorities and beliefs.

1750–1914: An Age of Revolutions, Industrialization, and Empires

10.2: ENLIGHTENMENT, REVOLUTION, AND NATIONALISM: The Enlightenment called into question traditional beliefs and inspired widespread political, economic, and social change. This intellectual movement was used to challenge political authorities in Europe and colonial rule in the Americas. These ideals inspired political and social movements. (Standards: 2, 3, 5; Themes: MOV, TCC, GEO, SOC, GOV, CIV)

10.2a Enlightenment thinkers developed political philosophies based on natural laws, which included the concepts of social contract, consent of the governed, and the rights of citizens.

- Students will examine at least three Enlightenment thinkers, including John Locke, Baron de Montesquieu, and Jean-Jacques Rousseau, and key ideas from their written works.

10.2b Individuals used Enlightenment ideals to challenge traditional beliefs and secure people's rights in reform movements, such as women's rights and abolition; some leaders may be considered enlightened despots.

ברויכן די סאבדזשעקטס געלערנט ווערן מיט דעם אינהאלט [תוכן] ווי אין פאבליק סקול, אדער עס קען זיין ווי אזוי מען וויל?

זיי פארלאנגען זייער קלאר, אז אויך די 'אינהאלט' ברויך זיין 'סאבטענשיל עקוויוויילענט' רח"ל.

און צוגאב צו דעם, איז אין די לעצטערע יארן צוגעקומען א אמענדמענט צום געזעץ מיט נאך א פארלאנג פאר געוויסע סארט סקולס - וואס נעמט אריין אלע אונזערע היימישע מוסדות, אז עטליכע סאבדזשעקטס דארף מען לערנען נאך טיעפער ווי די געזעץ פארלאנגט אין די אלגעמיינע סקולס, די קינדער דארפן דאס לערנען אויף א סטאנדארט ממש ווי אין קאלעדזש ה"י.

זענען זיי גרייט צו פארציכטן אויף חלקים פון די לימודים וואס איז אפען קעגן די אמונה?

אין די קאמענטס וואס זיי האבן מיטגעלייגט ביים ארויסגעבן די רעגולאציעס, פרעגט איינער אן, אז לכאורה צו צווינגען צו לערנען אין רעליגיעזע שולעס די לימודים פון תועבה און כפירה איז אנטקעגן די קאנסטיטוציע, שרייבן זיי א אנטווארט: אז זיי באטראכטן נישט אז דאס פארלאנגן צו לערנען די לימודים ברעכט די קאנסטיטוציע...! ד"ה אז ווען זיי שאצן אפ א מוסד צי מען קומט נאך די געזעץ פון 'סאבסטענשאל עקוויווילענט' וועט מען נישט קענען ווערן אנגערופן עקוויווילענט אויב מען לערנט נישט די אלע לימודים, ה"י. (ווי זיי האבן שוין אויך בע"פ עטליכע מאל ערוועגט פאר די רבנים שליט"א וואס זענען געזיצן מיט זיי, אז זיי נעמען אן, אז דאס בלויז לערנען דערוועגן איז נישט קיין סתירה מיט רעליגיע פרייהייט, וויבאלד דער מלמד האט א רעכט צוצולייגן אז אידן פירן זיך אנדערש... ר"ל).

פון וועלכע יארגאנג אנגעהויבן ווערט שוין פארלאנגט צו לערנען די אלע לימודים היל"ת?

די געזעץ פארלאנגט דאס פון די זעקס יאר ביז די זעכצן. ביי די אינגלעך קומט דאס אויס, פון כיתה ב', ביז נאך ישיבה קטנה.

דאס הייסט אז די אלע פריער דערמאנטע סאבדזשעקטס - וואס איז בעצם א סכנה אפילו פאר אן ערוואקסענעם צו לערנען, וויל די רעגירונג שוין דאס אלעס אנפילן די קעפ פון אונזערע טייערע קינדער ח"ו פון קליינוויז אן ר"ל.

און וואס טוט זיך ביי די מיידלעך?

די זעלבע איז אויך אויף די מיידל שולעס, וואס די רעגירונג וויל דארט אויך באקומען א פולע קאנטראל איינצופירן די אלע לימודים, און אפילו אזעלכע לימודים וואס מען לערנט שוין אביסל ביז היינט אין מיידל שולעס, ווילן זיי אז מען זאל דאס לערנען דוקא לויט זייערע סטאנדארטן, ווי אויבן אויסגעשמועסט.

What is substantial equivalency?

• Substantial equivalency means that a program is comparable in content and educational experience, but it may differ in method of delivery and format. Substantially equivalent does not mean equal to or identical to.

א סלייד פון א ניו יארק סטעיט עדיוקעישאן פרעזענטאציע: די תוכן הלימודים קוריקולעם דארף אויך זיין אייניג צום פאבליק סקול. עס דארף נאר נישט זיין ווארט ביי ווארט.

Additionally, in 2018 the Legislature carved out a limited subset of schools: (1) that must satisfy additional criteria and (2) for which the Commissioner must make the final decision.[12]

This Nonpublic School falls within the limited subset of schools. Therefore, I must also consider the additional criteria enumerated in the 2018 amendment. Pursuant to Education Law § 3204 (2) (ii), I must consider:

- *Academically rigorous instruction* ("if the curriculum provides academically rigorous instruction that develops critical thinking skills in the school's students, taking into account the entirety of the curriculum, over the course of elementary and middle school");
- *English* ("instruction in English that will prepare pupils to read fiction and nonfiction text for information and to use that information to construct written essays that state a point of view or support an argument");
- *Math* ("instruction in mathematics that will prepare pupils to solve real world problems using both number sense and fluency with mathematical functions and operations");
- *History* ("instruction in history by being able to interpret and analyze primary text to identify and explore important events in history, to construct written arguments using the supporting information they get from primary source material, demonstrate an understanding [sic] of the role of geography and economics in the actions of world civilizations, and an understanding of civics and the responsibilities of citizens in world communities"); and
- *Science* ("instruction in science by learning how to gather, analyze and interpret observable data to make informed decisions and solve problems mathematically, using deductive and inductive reasoning to support a hypothesis, and how to differentiate between correlational and causal relationships").

אינעם דעטערמענעישאן בריוו פאר די אנגעקלאגקטע מוסדות אין די סיטי, דערמאנט די קאמישענער פון עדיוקעישאן דעפארטמענט, אז צוליב די 2018 אמענדמענט, דארפן די אויסגערעכנטע סאבדזשעקס ווערן געלערנט אויף גאר א טיפע אופן פון שטודיע

13. COMMENT: Commenters argue that requiring subjects beyond math, science, social studies, and English (others say the "three R's") is unnecessary. One commenter argues that the subject matter requirements will apply only to yeshivas because accreditors of other types of schools do not look at other subjects. One commenter states that teaching [redacted] in public school students. Another commenter states that the term "kindred subjects" is vague. A commenter suggests that instead of math, science, social studies, etc., schools should teach trades. A commenter states that the criteria ignore outputs and overly focus on inputs. Some commenters state that subjects required by the proposed regulation are against their religious beliefs and cannot be taught (e.g. science, health, drug abuse, technology, sports, and any secular studies for boys in high school are prohibited). A commenter states that it violates their religion to teach certain scientific concepts (e.g., [redacted] bang).

RESPONSE: The review criteria in the regulation are all based on existing requirements in law and regulation. A nonpublic school is not substantially equivalent if it fails to provide instruction that is guaranteed to nonpublic school students by existing law or regulation. To the extent that a school falls within the ambit of Education Law §3204(2(ii)-(iii), that subdivision makes it clear that the enumerated criteria therein constitute the minimum rather than the maximum amount of required instruction ("the department shall consider the following, *but not limited to*" [emphasis added]). Accordingly, the Department declines to change its review criteria. Based upon the proscribed criteria in the regulation, accreditors approved by the Department will use criteria at least as stringent as those required in the proposed regulation. Regarding commenters' assertions that the subject matter requirements in the proposed regulation violates their First Amendment rights, as stated above, the Department disagrees. No changes to the proposed rule are necessary.

אין די קאמענט #13 צו די רעגולאציעס; אנפרעגערס צייגן אן, אז די רעגולאציעס גייט ארויפצווינגען עניני תועבה און עניני כפירה און דאס איז קעגן די קאנסטיטוציע רעכטן אין די פוירסט אמענדמענט. און זיי ענטפערן אז זענען נישט איינשטימיג אז דאס איז קעגן די ערשטע אמענדמעט.

די רעגירונג'ס פלאן וויאזוי דאס אויסצופירן למעשה

ווי אזוי פלאנען זיי צו פארזיכערן אז מוסדות התורה אין ניו יארק סטעיט קומען נאך אלע זייערע פארלאנגען?

די רעגירונג האט אוועקגעשטעלט 7 מהלכים פאר די מוסדות, וואס דערמיט זאלן זיי קענען איבערצייגן די רעגירונג אז זיי געבן די די פולע פארלאנגטע 'סאבסטענשאל עקוויוועלענט' עדיוקעישאן. - **די מהלכים ווערן אנגערופן 'פעטוועיס'.**

וואס זענען די 7 פעטוועיס?

1) רעגיסטרירטע היי סקול.
2) סטעיט אפראוועד סקולס.
3) אקרעדיטעיט'שאן.
4) סקולס מיט אינטערנאציאנאלע בעטשלארעט פראגראם.
5) פעדעראל באשטעטיגטע סקולס.
6) אסעסמענטס (טעסטס).
7) לאקאלע איבערזיכט (אינספעקשאנס).

רוב פעטוועיס איז נישט אקטועל ביי היימישע מוסדות.

ווען האט די רעגירונג ארויסגעשטעלט דער פלאן פון די פעטוועיס?

זיי האבן דאס ארויסגעשטעלט אדר תשפ"ב אין די גיידליינס, און עס איז ווענטועל באשטעטיגט געווארן אלול תשפ"ב, ולמספרם 22'.

דאס הייסט אז די פייערדיגע מלחמה וואס גאנץ יהדות ניו יארק האט געפירט קעגן די גיידליינס בשנת תשפ"ב און ארייננגעשיקט די 350 טויזענט פעטישענס, איז די גזירה שוין דאן געווען מיט די פלאן אויסשטעל פון די 7 פעטוועיס?

יא.

א מוסד וואס קלייבט א 'פעטוועי', וואס האט ער דערקלערט דערמיט?

מיטן קלויבן א 'פעטוועי' טוט דער מוסד דעמאנסטרירן, אז זיי שטעלן צו פאר זייערע תלמידים א 100 פראצענטיגע סובסטענשעלי עקוויוועלענט עדיוקעישאן.

Substantial Equivalency 2023 Guidance

PART II: Substantial Equivalency Pathways

Prior to the promulgation of the regulation, educators in both public and nonpublic schools found the review process unclear. To address these concerns, the new regulation clarifies the subjects to be considered, limiting the required subjects for a substantial equivalency review to the core subject areas required by the state's Education Law, along with other statutorily required subject areas. At the same time, the regulation provides flexibility through the use of six additional pathways, beyond a local review, that can be used to confirm that a nonpublic school is providing substantially equivalent instruction to its students. This guidance will elaborate on the pathways. For those pathways that require components to be approved by the Department, the guidance will describe processes for obtaining such approval.

The pathways established by the regulation are:

1) Registered high schools and their affiliated lower grade programs;
2) State-approved private special education schools, state-operated, or state-supported schools;
3) Accreditation by an approved accreditor;
4) Schools with International Baccalaureate programs;
5) Federally approved schools;
6) Regular use of approved assessments demonstrating academic progress;
7) Traditional approach of Local school authority (LSA) reviews with either LSA or Commissioner's determination.

The guidance will address each pathway in turn and, as questions from practitioners arise, the guidance may be supplemented by a frequently asked questions (FAQ) document which, like this guidance, will be posted on the New York State Education Department's website and distributed to school leaders.

די רעגירונג איז מסביר אין די גיידענס די 7 פעטוועיס, מיט וואס א מוסד זאל **קענען איבערצייגן אז ער איז 'סובסטענשול עקוויוועלענט'**

recommendation as described in subdivision (a) of this section, provided, however, that the Commissioner shall not make a determination for schools deemed substantially equivalent pursuant to section 130.3 of this Part. Such reviews must be done consistent with section 130.9 of this Part.

130.3. Nonpublic Schools Deemed Substantially Equivalent. (a) A nonpublic school shall be deemed substantially equivalent if it annually provides sufficient evidence to the LSA that it is a:

(1) Registered school or nonpublic school serving grades 1 through 8 that has a registered high school;

(2) State-approved private special education school or State-operated or State-supported school established by the State Legislature pursuant to Article 85, 87, or 88 of the Education Law;

(3) Nonpublic school that is accredited by an accrediting body approved by the Department for purposes of demonstrating compliance with the requirements of this Part. Such accrediting body shall use a peer review process that includes evaluation by leaders of similar nonpublic schools, appropriately train all staff and peer reviewers who are involved in the accreditation process, accredit based on publicly accessible documented standards, perform a comprehensive onsite visit of any school seeking accreditation while such school is in session, and periodically conduct a combination of interim and full accreditation reviews of the nonpublic schools which it accredits during at least a ten year period. Additionally, such accrediting body shall require nonpublic schools seeking accreditation to have curriculum that is informed by research,

16

document individual student progress, and have mechanisms for monitoring, assessing, and providing feedback on student progress.

(4) Nonpublic school that participates in the international baccalaureate program;

(5) Nonpublic school whose instruction is approved by the United States government for instruction on a military base or service academy; or

(6) Nonpublic school that uses assessments approved by the Department for purposes of demonstrating compliance with the requirements of this Part. Such assessments shall demonstrate student academic progress as they move from grade to grade, be regularly used by the nonpublic school as part of its instructional program and have a student participation rate which is equal or greater to the three-year state-wide average State assessment public school participation rate.

(b) Where an LSA deems a nonpublic school substantially equivalent pursuant to this section, it shall notify the nonpublic school of such determination, and the Commissioner may, at any time, request the evidence submitted to the LSA from the nonpublic school to demonstrate that it satisfies subdivision (a) of this section. The LSA must submit such evidence to the Commissioner within 10 days of such request. If, upon review of such evidence, the Commissioner determines that the nonpublic school has not submitted sufficient evidence to the LSA to demonstrate it satisfies subdivision (a) of this section, the Commissioner shall direct the LSA to conduct a review for purposes of making a substantial equivalency determination, or recommendation for schools subject to a final determination by the Commissioner, in accordance with this Part.

17

די פעטוועיס-פלאן אין די ארויסגעשטעלטע גיידליינס אדר תשפ"ב

schools, which reflects our state's broad diversity and tradition of welcoming newcomers from around the world. Protecting these schools is a core commitment of the Regents' and New York State's commitment to respect students and families of all backgrounds. This understanding is an essential starting point for this work.

With that in mind and given the differences between public and nonpublic school settings, the determination that students are receiving the instruction to which they are legally entitled poses some challenges. Thus, the Board of Regents recently adopted regulations that provide a framework to assist school officials in making these determinations (8 NYCRR 130.1 *et seq*. ["Part 130"]). Substantial equivalency is based upon the provision of instruction in the core subjects required by state law (science, math, social studies, and English language arts). The regulation creates pathways through which religious and independent schools can demonstrate that their instruction meets the requirements. If schools do not choose one of these pathways, the regulation explains how local school authorities conduct a local review of the school's program.

This Substantial Equivalency Implementation Guidance (the "guidance") is intended to further assist local school leaders as they implement Part 130 in a stepwise manner which begins with the

אין די גיידענס פעידזש 3: "די פעטוועיס איז אוועקגעשטעלט געווארן פאר רעליגיעזע שולעס צו דעמאנסטרירן אז מען געבט א חינוך לויט די סובסטענשאל עקוויוועלענט רעגולאציעס."

קען דאס קלויבן א פעטוועי שאפן א פראבלעם אינעם צוקונפט, אז מען וועט נישט קענען טענה'ן אז מיר קענען נישט געבן קיין סובסטענשול עקוויוויילענט חינוך?

יא. לויט לעגאלע עקספערטן אויב א מוסד דערקלערט אז ער גיבט א סובסטענשל עקוויווילענט חינוך, דאן לייגט ער זיך אריין אין א ערנסטע פראבלעם, צו קענען טענה'ן שפעטער א טענת דת, אז דאס איז קעגן זיין רעליגיע, ווייל מען קען אים פארווארפן, אויב דאס איז אמת, ווי אזוי האסטו דערקלערט מיטן נעמען א פעטוועי אז דו גיבסט יא אזא חינוך.

א מוסד וואס האט געקליבן א פעטוועי, קען דאס אים פארוויקלען אין לעגאלע פראבלעמען?

יא. ווייל אויב נאכן קלייבן א פעטוועי געפינט די רעגירונג אויס אז די מוסד האט נישט געגעבן א 100 פראצענטיגע סובסטענשול עקוויווילענט חינוך, דאן קען דאס זיין א קרימענאלע פארברעך, מיטן אפיציעל דערקלערן פאר די רעגירונג א זאך וואס איז נישט וואר.

צו איז דאס נעמען א פעטוועי אן איינמאליגע זאך, אדער יעדעס יאר?

יערליך.

איבער וועלכע פעטוועי קאכט זיך די אידישע גאס?

פעטוועי נומער 6, וואס דאס איז נעמען כסדר גאווערמענט עפראווד אסעסמענטס [טעסטס]. און מען דארף אויך איבערצייגן פארן סקול דיסטריקט אז די לימודים וואס מען לערנט איז אוועקגעשטעלט לויט די אינהאלט פון די 'עסעסמענטס'.

ווען דארף מען געבן די דאזיגע טעסטס פאר די קינדער?

בעפאר יעדע ענדע פון די גוי'אישע לערן יאר, דאס מיינט אין די מאנאטן פון אפריל, מאי, און יוני.

אויף וועלכע סאבדזשעקטס דארף מען נעמען די טעסטס?

די טעסטס איז אוועקגעשטעלט אויף די 4 קאור סאבדזשעקטס', וואס ווי דערמאנט, לייגט יאפפעד און די רעגירונג אויף דעם א באזונדערע געוויכט (און אנטהאלט א גרעסערע טייל פון די אקאדעמישע סאבדזשעקטס).

---

education requirements set forth in the Education Law and provide "substantial equivalent" education to its students. As explained above, the reason for that is because a yeshiva that does not provide SE instruction and has no intention of doing so cannot be considered a "nonpublic school," and the "pathways" set forth in the regulations are inapplicable and irrelevant. Said another way, a yeshiva that does not provide and has no future intention providing "substantial equivalent" education to its students should not chose a "pathway" because it is not a NPS. If it does so, the yeshiva may be subject to legal consequences for knowingly misrepresenting its status.

On the other hand, it is wise for yeshivas who have provided (or attempted to provide) SE and/or have a good faith intention to do so in the future to choose a "pathway." In that scenario, choosing a "pathway" and participating in the SE process will signal a yeshiva's intention to maintain its NPS status. It will also allow yeshivas to continue to receive government funding for transportation and food programs, and its students will continue to receive special education

אין א דאקומענט פונעם לויער 'בארקלעי', וועלכע שרייבט צו ראשי מוסדות וועלכע פרעגן איר אן איבער די פראגע, שרייבט זי: אז עס קען האבן לאגאלע קאנסעקווענצן

Substantial Equivalency 2023 Guidance

PART III: Timeframes

Regulation Implementation Timeline:

- **By September 1, 2023 (each September 1 thereafter):** LSA will report (1) all the nonpublic schools that serve compulsory age children (from age 6 to 16 in most jurisdictions, age 17 in others) within their geographical boundaries and (2) the date of the last substantial equivalency determination made for each nonpublic school to the Department via the NYSED Business Portal or another electronic portal as determined by the Department. Such report must include all nonpublic schools within the LSA geographic boundaries, even nonpublic schools without basic educational data system (BEDS) codes.
- **By December 1, 2023 (and each December 1 thereafter):** The LSA must inform the Department, via the NYSED Business Portal or another electronic portal as determined by the Department, of the pathway each nonpublic school in its boundaries has selected to use to demonstrate the substantial equivalence of its instruction. The LSA must identify nonpublic schools that will go through a local review and meet the criteria for a Commissioner's determination. The LSA will also identify nonpublic schools that will go through a local review and for which the LSA is responsible for making the final substantial equivalency determination.

אין די גיידענס; יעדעס יאר לפס. דעצעמבער, דארפן די לאקאלע סקול דיסטריקטס איינגעבן פאר די סטעיט, וועלכע פעטוועי יעדע מוסד קלויבט אויס.

2023–24 School Year Elementary- and Intermediate-level Testing Schedule

Operational Test		Administration Window	Make-up Dates	Scoring Dates	Final Dates to Submit Answer Sheets to Scanning Centers
NYSAA English Language Arts, Mathematics, and Science		Monday, March 11 – Friday, June 7	Make-ups must be given within the testing window	N/A	N/A
Computer-based testing	Grades 3-8 English Language Arts; Grades 3-8 Mathematics; Grades 5 & 8 Science	Monday, April 8 – Friday, May 17	Make-ups must be given within the testing window	Must be completed by Friday, May 24*	N/A
Paper-based testing	Grades 3, 4, 6, 7 English Language Arts	Wednesday, April 10 – Friday, April 12	Monday, April 15 – Wednesday, April 17	Must be completed by Tuesday, April 30*	Tuesday, April 30
Paper-based testing	Grades 3, 4, 6, 7 Mathematics	Tuesday, May 7 – Thursday, May 9	Friday, May 10 – Tuesday, May 14	Must be completed by Wednesday, May 22*	Wednesday, May 22
NYSESLAT Speaking		Monday, April 15 – Friday, May 24	Make-ups must be given within the testing window	Speaking is usually scored as it is administered	Friday, June 7
NYSESLAT Listening, Reading, Writing		Monday, May 13 – Friday, May 24	Make-ups must be given within the testing window	Tuesday, May 28 – Friday, June 7	Friday, June 7

* Teachers may not begin to train for scoring or rate student responses until the primary administration of the specific grade-level test that they are rating have been administered in the teachers' school.

2023-24 School Year Field Test Dates

Field Test		Administration Dates
NYSESLAT		Monday, March 4 – Friday, March 15
Grades 3-8 English Language Arts and Mathematics	Computer-based	Monday, May 20– Friday, June 7
Grades 3-8 English Language Arts and Mathematics	Paper-based	Tuesday, May 28 – Friday, June 7

די סקעדזשועל ווען מען דארף געבן די טעסטס

---

levels. Some form of end-of-year summative/cumulative assessment(s) should be administered for each grade from 3 through 12 (though different assessments may be used in elementary/middle/high school if necessary). Note: Assessments are not required for kindergarten through grade 2. If a nonpublic school only serves kindergarten through grade 2, another pathway must be used.

- The assessments must cover the core subjects (that is, at least mathematics and English language arts in the elementary grades; and additionally, science in intermediate and secondary school, and social studies in secondary school).
- The assessments should be administered at intervals comparable to, but not necessarily identical to, State assessments and include the core subjects. For example:
  - Elementary- and intermediate-level students: New York State provides the Grades 3-8 English Language Arts and Mathematics Tests, and Grades 5 and 8 Elementary and Intermediate-Level Science Tests;
  - High School Students: New York State provides Regents examinations in ELA, Mathematics, Science, and Social Studies; and

אין די גיידענס פעידזש 17 שרייבן זיי, אז די אסעסמענטס טעסטס דארף דעקן די 4 קאור סאבדזשעקטס

אויב אזוי, קען מען פארקוקן פון די אנדערע סאבדזשעקס?

ניין. מיטן נעמען א פעטוועי באשטעטיגט מען אז מען לערנט אלעס ווי אויבן דערמאנט, כאטש וואס די טעסטס איז אויף די דערמאנטע קאור סאבדזשעקטס.

וויאזוי קענען זיי דאס אינפארסירן?

די עדיוקעישאן דעפארטמענט האט אריינגעשטעלט אין די רעגולאציעס, אז אויב זיי באקומען א ידיעה פון סיי וועם, אפילו פון איינער וואס האט נישט קיין שום שייכות מיט אט די שולע, אז מען קומט נישט אינגאנצן נאך די אלע לימודים, דאן קענען זיי אריינקומען אין די מוסד און מאכן אינספעקציעס, זיכער צו מאכן פון דער נאנט אז מען לערנט אלע פארלאנגטע לימודים.

קען מען יוצא זיין דאס לערנען די סאבדזשעקטס דורך אייגענע מהלכים, צ.ב.ש. סייענס דורך נפלאות הבורא אד"ג?

ניין. ווי שוין אויבן דערמאנט, פארלאנגט די רעגירונג זייער קלאר, אז מען ברויך לערנען די סאבזשעקטס, מיט דעם אינהאלט [תוכן] אזוי ווי אין די 'פאבליק שולעס'.

אינטערוויא טראנסקריפט וואס מר. צוויבל פון אגודת ישראל האט אפגעהאלטן אויף קול מבשר חוה"מ סוכות תשפ"ג לפ"ק:

> אז די וואס זאלן מאכן די דעסיזשענס וועגן דעם, זאל נישט זיין די רעגירונג, נאר דארף זיין די ראשי ישיבות און די רבנים די אדמורים וואס מאכן א פאליסי, געווי וויפיל לימודי חול מען קען לערנען וויפיל מען דארף לערנען, וואס מען דארף נישט לערנען, וואס מען טאר נישט לערנע.
>
> פארשידענע זאכן, וואס רופט זיך סייענס, מען זאל אויסלערנען סייענס, מען זאגט פאר די קינדער אז מען גייט יעצט לערנען וועגן נפלאות הבורא, קומט אריין א רעגירונגס מענטש און זאגט, נפלאות הבורא? ווער רעדט וועגן א בורא? אויב מען רעדט וועגן א בורא הייסט דאס שוין מער נישט סייענס, און דאס וואס מען לערנט אויס די קינדער איז נישט אויסגעהאלטן עפ"י סייענס. [אזוי זאגט די רעגירונג].
>
> ממילא אזעלכע סארט זאכן וואלט געווען, אויב מען האט נישט די זעלבסטשטענדיגקייט אוועקצושטעלן וואס מען לערנט און פון וועמען מען לערנט איז ממילא די גאנצע זאך איז זייער שווער פאר אונזערע מוסדות התורה, וכו'.
>
> מען קען דאס נישט אקצעפטירן...

און איבערהויפט מיט פעטוועי 6 פון אסעסמענטס - טעסטס, איז כדי צו קענען ענטפערן די שאלות אויף די גאווערמענט טעסטס, דארף מען פארשטייט זיך לערנען די סאבדזשעקטס אויף דעם וועג וויאזוי די רעגירונג וועט דאס פארשטעלן אינעם טעסט. (די רעגירונג פרעגט געווענטליך נישט קיין שאלות איבער קידוש החודש וכדו'..).

און ווי געשריבן פארלאנגען זיי אין די רעגולאציעס, אז כדי צו קענען נוצן פעטוועי 6 מוז מען איבערווייזן אז די קוריקולעם איז אין איינקלאנג מיט די נושאים וועלכע ווערן באהאנדעלט אין די טעסטס.

האבן זיי א וועג נאכצוקוקן אויב מען לערנט עס טאקע אויף אזא אופן?

די רעגירונג לאזט זיך אפן א איינטריט טיר אינעם מוסד, אויך נאכן נעמען א פעטוועי, ווי זיי שרייבן אין די גיידענס, אז א מוסד וואס נעמט 'פעטוועי 6' זאל די לאקאלע סקול דיסטריקט 'אינוועסטיגעטן' אויב די קוריקולעם שטימט מיט די אינהאלט פון די טעסטס.

איז פארהאן א חשש אז די לימודים גייען זיך נאכמער פארערגערן במשך די יאָרן?

יא. זיי טוען כסדר אפדעיטן און צולייגן פרישע לימודים לויט די פארדארבענע ווינטן פון די נידריגע ליבעראלע גאס וואס ווערט כסדר ערגער מיט כל מיני הפקירות און נידריגע מאראל.

Substantial Equivalency 2023 Guidance

PART IV: Safeguards

The regulations provide numerous safeguards to ensure that substantial equivalency determinations are fair and accurate. These safeguards include: (1) the ability for the Commissioner to review evidence submitted to the LSA from the nonpublic school demonstrating that it meets a pathway pursuant to section 130.3(b); (2) the complaint procedure outlined in section 130.11; (3) the option for those considering themselves aggrieved by an LSA's substantial equivalency determination to file an Education Law § 310 appeal to the Commissioner pursuant to section 130.12; (4) the Commissioner's ability to review records and/or documentation that an LSA used to make its substantial equivalency determination; and (5) the Commissioner's ability to initiate review of the determination to determine whether it is supported and issue a decision on such pursuant to section 130.13. We offer guidance on a few such safeguards here.

Complaints

Pursuant to section 130.11 of the regulation, the Commissioner has the discretion to direct an LSA or Board of Cooperative Educational Services (BOCES) to investigate a nonpublic school if the Commissioner has cause for concern regarding the substantial equivalency of instruction at such nonpublic school, either based on a complaint or some other source of information. This section does not require the Commissioner to direct an investigation based upon the receipt of *any* complaint, rather, it provides discretion to do so. If the Commissioner receives complaints that are not credible or do not relate to substantial equivalency of instruction, the Commissioner need not direct an investigation under section 130.11. The Commissioner may elect to request records for review in connection with his or her inquiry into the validity of a complaint.

The scope of an investigation pursuant to section 130.11 will be tailored to the nature of the Commissioner's concern about the instruction provided at a nonpublic school. For example, if there is reason to believe that a school fails to provide a physical education program, the Commissioner may direct the LSA to investigate the school's physical education program and determine (or make a recommendation as to) whether this aspect of the school's educational program is substantially equivalent.

An LSA or BOCES that receives a complaint about the substantial equivalency of instruction at a nonpublic school within its geographical boundaries may use its discretion – subject to contrary direction from the Commissioner – to determine whether the complaint has merit and whether an investigation is warranted.

Nonpublic schools demonstrating substantial equivalency through any pathway may be the subject of a complaint and an investigation pursuant to this section.

The Department will investigate complaints about nonpublic schools. If an LSA receives a complaint about a nonpublic school, it should forward such complaint to ORISS for processing.

27

"דער קאמישענער קען אדורכפירן אינספעקשאנס אויף א מוסד, אויב ער האט א חשש אז מען לערנט נישט 'אלעס', סיי אויב עס קומט פון א מסירה, אדער סיי וועלכע מקור... אפילו זיין חשש איז נאר אויף איינס פון די אנדערע סאבדזשעקטס צ.ב.ש. פיזיקל עדיוקעישאן... דאס קלויבן א פעטוועי וועט אים נישט באשיצן פון די אינספעקשאנס!"

FILED: ALBANY COUNTY CLERK 12/30/2022 03:42 PM INDEX NO. 907655-22

NYSCEF DOC. NO. 97 RECEIVED NYSCEF: 12/30/2022

c. Science

NYCDOE observed a fourth-grade classroom displaying student science work on a whiteboard. Another classroom discussed satellites and space travel. In a fifth-grade class, NYCDOE observed students learning about hurricanes with reference to materials in a book published by Palm Tree Publishing. YMAH submitted a curriculum map purporting to identify the cross-correlation between Jewish Studies and State Learning Standards. NYCDOE states that its administrators determined that Jewish Studies curricula addressed science standard-based skill sets such as classification, interpretation, and cause and effect in alignment with the State Learning Standards.

Based on my review of the record, YMAH's science instruction is not substantially equivalent. There is no evidence that the school measures student progress in science. While the school provided a scope and sequence of science topics through grade levels, three classroom observations failed to demonstrate that the scope and sequence was actually implemented. Moreover, although the school purported to map science standards into its religious curriculum, such lessons are missing required skills, independent science exploration, and discussions. As with ELA and math, NYCDOE obtained assessment grades without any contextual information that would give them meaning. Overall, the record contains little evidence that science instruction was delivered to students across grade levels in a manner comparable to public schools and designed to facilitate students' academic progress as they move from grade to grade. Thus, the evidence fails to show that the school provides science instruction designed to facilitate acquisition of essential concepts and knowledge in science.

סטעיט שרייבט צו א מוסד אין ברוקלין, וועלכע האט פרובירט צו איבערווייזן אז זיי לערנען סייענס דורך רעליגיעזע לימודים:
"דאס פארפעלט יוצא צו זיין די חיוב צו לערנען אויף א אופן וויאזוי מען לערנט דאס אין פובליק סקול, און עס פארפעלט אוועקצושטעלן דעם סטודנעט קונה צו זיין וויכטיגע באגריפן און וויסנשאפט פון סייענס, מיט אירע סקילס"

Substantial Equivalency 2023 Guidance

- Describe how assessments relate to the school's curriculum.
- Describe how results are incorporated into the school's improvement efforts, i.e., how the school addresses evidence of student progress, or the lack thereof, both for individual students and improved grade-level instruction overall.

NOTE: Determining whether the school's assessment models are regularly used and bear a relationship to the instructional program is the only area in which an LSA should engage in additional investigation.

17

אין די גיידענס שרייבן זיי אז די לאקאלע סקול דיסטריקט זאל דורכפירן 'אינוועסטיגעשאנס' אויב די קוריקולעם שטימט מיט די אינהאלט פון די טעסטס

איז פארהאן א מציאות, אז א מוסד זאל שטיל מאכן די רעגירונג אויף דעם פעטוועי פראגע, מיטן בלויז שיקן א בריוו וואס שרייבט בדרך אגב אז מען נעמט טעסטס?

ניין. די רעגירונג וויל וויסן אויב דער מוסד איז סובסטענשאל עקוויוויילענט, און געבט צוויי דירעקציעס פאר א מוסד, אדער ווייזט ער דאס איבער מיטן קלאר נעמען א פעטוועי, אדער ווילן זיי קומען אונטערזוכן דעם מוסד מיט אינספעקשאנס צו זען אויב דער מוסד שטעלט זיך צו, סיי וועלכע אנדערע מהלך ווי א בריוו וכדו' האט נישט קיין שום האפט, און איז נישט מעלה ומוריד...

(אין אנדערע ווערטער; ווען א מוסד שטעלט זיך ארויס אז זיי האבן גענומען א מהלך איינצושטילן די רעגירונג פון צו קומען אינספעקטן, באדייט דאס, אז זיי האבן קלאר גענומען א פעטוועי).

און וואס טוט זיך אויב מען קלויבט אויס א פעטוועי, און מען לייגט אויך צו א בריוו 'אז די רבנים זענען די וואס באשטעטיגן אלעס וואס מען לערנט', שאפט דאס עפעס א חילוק כלפי די דעקלאראציע אז דער מוסד גיבט למעשה א פולשטענדיגע 'סובסטענשול עקוויוויילענט' חינוך?

ניין. ווייל ווי ערקלערט אויבן, מיטן אויסקלויבן א פעטוועי, דעקלערט מען דערמיט אז מען איז פולשטענדיג סובסטענשול עקוויוויילענט, און מען לערנט די אלע סאבדזשעקטס וואס פארלאנגט זיך לויט די רעגולאציעס צו זיין עקוויוויילענט.

דעריבער מיטן צולייגן אזא סארט בריוו, אז אלעס וואס מען לערנט אין די מוסדות איז נאר לויט די הוראות פון די רבנים, באשטעטיגט דאס נאר, אז די אלע סאבדזשעקטס וואס מען דערקלערט יעצט אז מען לערנט, איז ח"ו בהסכמה פון די רבני המוסדות. (אויסער דעם הארבן חילול השם, קען אזא בריוו מעגליך גאר ערגער מאכן שפעטער, ווייל עס קען אוועקנעמען די מעגליכקייט צו קענען טענה'ן שפעטער, אז די רבנים זענען דערגאנגען אז מען לערנט אין זייערע מוסדות געוויסע זאכן וואס מען טאר נישט, און צוליב דעם קענען מיר דאס מער נישט לערנען).

אויך אויב מען שרייבט אינעם בריוו 'אז די מוסד איז בעיקר געשטעלט צו לערנען רעליגיעזע לימודים' איז דאס נישט קיין סתירה צו נאכקומען די רעגירונג אין פולן זין. ווייל די רעגירונג האט קיינמאל נישט געזאגט אז זיי פארלאנגן אז מען זאל נישט לערנען רעליגעזע לימודים, זיי פארלאנגן בלויז אז די קינדער דארפן אויך 'אין צוגאב' באקומען א סעקולארע חינוך וואס איז סובסטענשולי עקוויוויילענט צום פאבליק סקול, דעריבער א בריוו וואס ברענגט ארויס, אז זייער סקול איז בעיקר געשטעלט אויף רעליגיעזע לימודים, באדייט נישט אז מען לערנט נישט די אלע אנדערע סעקולארע סאבדזשעקטס אויך.

אפילו מיטן אויסדריקן אינעם בריוו קעגנערשאפט צו די רעגולאציעס, העלפט דאס גארנישט, ווייל ווען מען קלויבט אויס א פעטוועי, האט די רעגירונג נישט קיין פראבלעם אויב מען דרוקט אויס קעגנערשאפט אויף דעם. (אין אמעריקע איז ערלויבט זיך מתנגד זיין צו א פארלאנג - ווילאנג מען האלט דאס איין...).

Gmail

Fwd: Substantial Equivalency Timeline and Plan-

Fri, Jan 12, 2024 at 1:09 AM

-------- Original Message --------

Subject: Re: Substantial Equivalency Timeline and Plan-
Date: 2023-12-18 14:57
From: Edwards Mieasia <MEdwards24@schools.nyc.gov>
To: [redacted]

Hi,

Thank you for your response.

We need all schools to complete the survey by the Friday, January 5, 2023 deadline.

Best,

Mieasia Edwards

On Dec 15, 2023, at 1:38 PM, [redacted]> wrote:

Good Afternoon:

Thank you very much for your response in clarifying my concerns.

May I ask for an explanation on another question regarding the requirement that we must choose a pathway for further reviews.

Is it okay to respond via email with an attached document informing you of the pathway that we have chosen, including the details needed to prove that we are on that pathway? Would that be considered as having filled out the online survey, or we still need to go through the online form and fill it out?

I greatly appreciate the time and effort you are devoting to assist our schools.

Sincerely,

[redacted]

א אדמיניסטראטאר אין ברוקלין פרעגט און די סיטי עדיוקעישאן דעפארטמענט, אויב ער קען קלויבן א פעטוועי דורך שיקן א בריוו, און איז אפילו גרייט צו שרייבן קלאר אינעם בריוו וועלכע פעטוועי ער וועלט אויס, און וועלכע טעסט ער גייט נעמען, (זע די שאלה אונטן פונעם דאקומענט).

די רעספאנד פון די סיטי איז קלאר און דייטליך, אז די איינציגסטע וועג אויסצוקלויבן א פעטוועי איז דורך די געהעריגע פראטאקאל, פון קלאר קלויבן א פעטוועי.

Thank you,
Funded Programs Office
East Ramapo Central School District
105 S Madison Ave. Spring Valley, 10977
Phone: 845-577-6031
Email: equitableservices@ercsd.org

On Mon, Dec 18, 2023 at [redacted]> wrote:

Office of Funded Programs,

[redacted]

1) When choosing the pathway of assessments, which backup documents do I need to upload?
-A copy of the assessment score may be uploaded as it shows the proof of assessment given

2) Do I need to upload those documents right away, or can I send them at a later time?
Yes they should be uploaded now

3) In the Substantial Equivalency Implementation Guidance on page 17 there is a note at the bottom of the page that reads: Determining whether the school's assessment models are regularly used and bear a relationship to the instructional program is the only area in which an LSA should engage in additional investigation.
I would like to get some more explanation. What type of information do the schools need to provide for the LSA they should be able to determine if 'the school's assessment models are regularly used and bear a relationship to the instructional program'? the state needs to resond to this .. we can email them

4) When does the school need to provide such information, is it right now when choosing the pathway?
yes please respond

5) A general question. If I am going to send an email with a letter informing you of the pathway that we have chosen, will this be considered the same as I have filled out the online survey, or I need to go through the ERCSD online form and fill it out?
You will need fill out the form

Thank you,

די זעלבע קלארע ענטפער פון די רעמעפאו סקול דיסטריקט

Yeshivas who participate in the SE process are arguably acknowledging the State's authority to regulate religious schools and/or the criteria the State uses to do so, but this issue could likely be mitigated by a yeshiva documenting its objection and stating the yeshiva's participation should not be interpreted as its acquiescence to the State's and/or LSA's authority and/or the methodologies. In other words, this would be a means of preserving a yeshiva's objection to participating on religious grounds. Importantly, this type of objection could not be made to the SE requirements themselves – that type of objection would not make sense or have any legal effect. Instead, a yeshiva could make an objection indicating it was participating in the SE process because that is in the best interest of its students, but its participation should not be interpreted to mean the yeshiva agrees the State has the ability to regulate its religious teachings.

דער לויער 'בארקלעי' אין א בריוו צו א ראש המוסד, ברענגט ארויס אז עס איז 'נאן-סענס' און האט נישט קיים שום לעגאלע אפעקט אזא סארט בריוו.

די פראצעדור פון אסעסמענטס טעססטס - לפנים אדער למעשה?

וויאזוי גייט צו דער פראצעדור פון געבן די טעססטס?

די סיסטעם פון געבן די טעססטס האט א גאר שטרענגע קאנטראל, וויבאלד די טעססטס איז דער אופן וויאזוי מען טוט פעסטשטעלן אין די אלגעמיינע שולעס וויאזוי די סטודענטן זענען מצליח אין זייערע לימודים, (ביי די פובליק סקולס איז נישט פארהאן ווי להבדיל ביי אונז אידן, אז דער מנהל פארהערט און מען צייכנט אויף א ביכל, די גאנצע פארשריט פון די סטודענטן ווערט געשאצט לויט די טעססטס, דעריבער שטעלט די עדיוקעישאן באאמטע אריין מערערע סארט פארזיכערונגס מיטלן צו פארזיכערן אז דאס איז טאקע קראנט).

- די טעססטס באקומט מען נישט איין סעמפל צו מאכן קאפיס אין די אפיס פונעם מוסד, - נאר עטליכע חדשים בעפאר מען דארף געבן די טעססטס, דארף דער מוסד באשטעלן די פונקטליכע סכום פון טעססטס לויט וויפיל תלמידים גייען עס נעמען.
- דער פרינציפעל און דער דעפיוטי' פונעם מוסד, און דער וואס פראקטעקצירט די טעססטס, ד"ה די טיטשער וועלכע באגלייט די קינדער בשעת די טעסט, דארפן אונטערשרייבן א לעגאלע אחריות אז מען גייט געבן די טעססטס ריכטיג.
- עטליכע טעג בעפאר די באשטימטע טאג פאר די טעסט, קומט אן די טעססטס צום מוסד וואס איז אויסגעשטעלט אין א באזונדערע ביכל פאר יעדע קינד, יעדע טעסט האט א 'בארקאוד' וועלכע איז באשטימט דורך די קאמפיוטער סיסטעם אז דאס איז פאר דעם ספעציפישן קינד.
- די פרינציפעל דארף דאס איבערנעמען און פארשפארן אין א סעיף, אויף זיין אחריות.
- די טעסט דארפן ווערן געגעבן אין די אנוועזנהייט פון א קאמפעטענט טיטשער.
- די ניו יארק סטעיט שטעלט ארויס מסירה פארומס וועלכע סיי ווער זאל קענען מסר'ן גרינג א מוסד וועלכע שפילט זיך ארום מיט די טעססטס.
- סיי וועלכע שווינדל אין די אטענטישקייט פון די טעססטס ענטפערס, קען פאלן לעגאלע אחריות אויף די פרינצאפל וועלכע האט אונטערגעשריבן אויף די אקוראטקייט פונעם פראצעדור, די איינשטעל קען אנקומען ביז א קרימינעלע פארברעך ח"ו.

(אלס ביישפיל ברענגען מיר צו אייך אזא עפיזאד וואס האט זיך געענדיגט גאר ביטער.

דאס איז געווען א סקאנדאל וועלכע האט זיך געצויגן יארן לאנג וועלכע האט איבערגעקערט גאנץ אמעריקא, ווען אין אטלאנטא-דזשארדזיש האבן די פירערשאפט פון א לאקאלע פאבליק שולע האבן אריינגעגעבן פאלשע טעססטס, כדי צו ווייזן פאר די סטעיט אז זיי האבן א גוטן עדיוקעישאן, און דורכ'דעם נהנה זיין פארשידענע בענעפיטן.

עווענטועל האט מען זיי געמסר'ט און די עף. בי. איי. און נאך אנדערע רעגירונגס אגענטורן האבן זיי נאכגעקוקט און מ'האט זיי געכאפט ביי די מעשה, אז טיטשערס און נאך פארשידענע איינגעשטעלטע האבן געפאטשקעט מיט די טעססטס, אסאך האבן מודה געווען אין געמאכט א פלי-בארגען, אנדערע זענען געגאנגען אויף טרייעל, דער ריכטער האט פארורטייל'ט, טייל פאר 7 יאר, און טייל פאר 10 יאר תפיסה, און גרויסע געלט שטראפן!

Test Security

Principals are responsible for ensuring that all staff authorized to have access to secure test materials comply with the requirements and instructions contained in this manual.

To minimize the number of testing irregularities, principals should conduct a review of the test administration procedures—prior to each test administration—with all faculty and staff who will be involved in the test administration and scoring. Teachers and test administrators may not use cell phones or other photographic devices to duplicate test materials and should keep their own personal communication devices put away during testing, using them only in emergency situations.

This School Administrator's Manual is available at http://www.nysed.gov/state-assessment/nyseslat-school-administrators-manual.

In order to maintain the security of the test materials, the principal must arrange for the following measures to be taken:

- The sealed packages of secure test materials must be stored in a secure location and maintained under strict security conditions.
- An inventory of the test materials should be conducted as soon after delivery as is practical. Contact Pearson's Customer Support at 888-705-9415 or email NYSESLATscm@grp.pearson.com if any quantities of secure test materials that the school receives differ from those noted on the packing slip, or if any packages of secure test materials are not properly sealed when received. The shrink-wrapped packages of secure test materials must not be opened during the inventory. The sealed packages of secure test materials must be placed inside the secure location immediately after the inventory is completed.
- The sealed packages of secure test materials must not be removed from the secure location until the day(s) on which the test is administered. The only exceptions are the scoring materials for the Speaking session and the inventory of test materials shipped to the school.
- The sealed packages of secure test materials, with the exception of the scoring materials for the Speaking session, may not be opened until the day(s) on which the test is administered.
- Authorize specific personnel to serve as proctors, and train them properly to administer the tests.
- Designate other school personnel permitted to access secure test materials, and train them in test security requirements.
- Teachers who have been given the scoring materials to review for the Speaking session must safeguard these materials and must not leave them unattended.
- The location of secure materials should be documented at all times by using the Secure Materials Tracking Log located in Appendix L.
- To preserve the integrity of the test materials, advise all staff that they are not to discuss test questions or other specific test content with each other, with others online via email or listserv, or through any other electronic means. Test booklets should not be copied for any reason. Please note that test booklets must not be opened prior to the distribution of tests to students.

Certificates

The University of the State of New York
THE STATE EDUCATION DEPARTMENT
Office of State Assessment Albany, New York 12234

Examination Storage Certificate NYSESLAT 2023

School Name: ____________________

I, the undersigned principal of the school named above, do hereby declare that each of the security procedures listed below was fully and faithfully observed for the current administration of the 2023 NYSESLAT.

1. The sealed packages of secure test materials were stored in a secure location.
2. The secure location was maintained under strict security conditions.
3. The contents of the test were not divulged generally or specifically to anyone.
4. No photocopies or written notes were made of any part of the test or test questions.
5. An inventory of the test materials was conducted as soon after delivery as was practical. Pearson was notified if any of the packages of secure test materials were not properly sealed when received. The sealed packages of secure test materials were placed inside the secure location immediately after the inventory was completed.
6. The sealed packages of secure test materials were not removed from the secure location, except for the inventory of test materials shipped to the school, until the day(s) on which the test was administered.
7. The sealed packages of secure test materials, except for the scoring materials for the Speaking session, were not opened until the day(s) on which the test was administered.
8. All of the secure test materials were accounted for following the administration of the test. They were all returned to Pearson promptly after administration and scoring.

Note: Schools may permit teachers to retain copies of the School Administrator's Manual.

As principal, I have read and complied with the requirements for the storage and handling of secure examination materials, as detailed above and elsewhere in the School Administrator's Manual. I also understand that it is my responsibility to ensure that all faculty and staff who participate in the handling, administration, proctoring, and/or scoring of the NYSESLAT have been made thoroughly familiar with the Department's policies governing those activities. I further understand and agree that I must report immediately via fax to the Office of State Assessment (OSA), 518-474-1989, any suspected or corroborated irregularity or impropriety in the school's storage, handling, distribution, administration, proctoring, or scoring of the NYSESLAT in my school.

Name of Principal (print or type): ____________________

Signature of Principal: ____________________

Date: ____________________
(Month/Day/Year)

After completion, retain in school files for one year.

NYSESLAT 2023 • School Administrator's Manual

ביישפילן פון די פולע דאקאמענטן פון די סעקיורעטי באווארענונגען פון די סטעיט טעססטס

1/11/24, 8:04 PM Test Security Incident Report Form

NYSED.gov Skip To Content

Search TSEI

Test Security and Educator Integrity

NYSED / Higher Ed / TSEI / Test Security Incident Report Form

Test Security Incident Report Form

In accordance with the Family Educational Rights and Privacy Act of 1974 (FERPA), please do not include any confidential or personally identifiable information regarding students when submitting this incident report form. Initials only should be used for student names.

*** Denotes a required field**

Contact Information

***First Name:**
***Last Name:**
***Phone Number:** ( ) -
Alt. Phone Number: ( ) -
***E-mail Address:**
Position: Please select from the list below

Allegation and Incident Location

***Provide a detailed description of the incident**
Include: *A detailed description of a) what happened b) on what date c) who was involved d) how you learned about it and e) any others who know about or witnessed the incident. Please use initials for first and last names of any student discussed.*

ניו יארק סטעיט, טעסט מסירה פארום

The New York Times

Atlanta School Workers Sentenced in Test Score Cheating Case

By Richard Fausset and Alan Blinder
April 14, 2015

ATLANTA — In an unexpectedly harsh sentence after a polarizing six-year ordeal, eight of the 10 educators convicted of racketeering in one of the nation's largest public school cheating scandals were sentenced to prison terms of up to seven years Tuesday after they refused to take sentencing deals that were predicated on their acceptance of responsibility and a waiver of their right to appeal.

די מידיע שטורעמען מיט די געשיכטע, ווען מען האט איינגעזעצט א גרופע טיטשערס פאר לאנגע טורמע טערמינען, פארן אויסשפילן די אקוראטקייט פון די טעסטס

Substantial Equivalency 2023 Guidance

Participation Rate:

The current three-year statewide average State assessment public school participation rate will be posted at https://www.nysed.gov/nonpublic-schools/substantial-equivalency.

Best Practices of Test Security and Assessment:

Assessments must be administered to students in a manner that is consistent with best practices of test security and assessment. While it is presumed there will be regularity in the testing process, use of this pathway grants the Department, or its designee, the right to review the integrity of the testing process. Concerns may be identified through such means as a credible complaint to the Department about a school's use of the tests, through the normal test analysis process conducted by assessment developers, or by the Department. If a complaint is substantiated, the school may be directed by the Department to use another pathway to determine its substantial equivalence.

אין די גיידענס שרייבן זיי אז זיי קענען ארייינשיקן אינספעקטארן צו באאבאכטן פונדערנאנט אז מען טוט ריכטיג די טעסט פראצעדור

די דאזיגע הארבע שטראפן זענען צושטאנד געקומען אין רעזולטאט פון דער באוואוסטער 'ריקא געזעץ' (**Racketeer Influenced Corrupt Organizations**) **RICO Act**, א געזעץ וואס איז ארגינאל געשאפן געווארן צו באקעמפן די מאפיא. און די רעגירונג נוצט דאס צו פאראורדענען שווערע שטראפן, פאר סיי וועלכע 'ארגאניזירטע' קרימינאלע אקט, וואס מערערע מענטשן נעמען דערין א חלק, ווצב"ש אין א סקול סיסטעם, ווען עטליכע איינגעשטעלטע האבן מיטגעארבייט מיטן פארברעך.

דער עונש דא אין ניו יארק פאר ריקא' **RICO** פארלעצונגען קען אנקומען ביז 25 יאר טורמע! ה"י).

קען די רעגירונג ארייינשיקן אינספעקטארן אין די מוסדות צו פארזיכערן אז מען פירט אויס די טעסט פראצעדור אזוי ווי פארלאנגט?

יא. עס שטייט קלאר ארויסגעשריבן אין די גיידענס אז די רעגירונג האט רעכט ארייינצושיקן א פארשטייער צו באאבאכטען בשעת מען גיבט די טעסטס פאר די קינדער, צו פארזיכערן אז מען האלט איין אלע פארשריפטן.

דאס באדייט אז דורך אויסוועלן די פעטוועי, שאפט דאס א באזונדערע סכנה פאר זיך, אז מען גיבט די מעגליכקייט פאר די רעגירונג ארייינצוקומען בפועל אין די מוסדות הקדושים.

וואס שטייט אין די טעסט?

די טעסטס ווערט יעדעס יאר ניי פאבראצירט, און עס איז אויסגעשטעלט ווי א ציענדע 'נאוועל' געשיכטע, וואס גייט פון איין פאזע צום צווייטן, און דאס קינד דארף כסדר ענטפערן וויאזוי ער וואלט געטוען אין דעם פאל פון די מעשה, באזירט אויף די לימודים וואס ער האט געלערנט אינעם ספעציפישן סאבדזשעקט.

די טעסטס ווערן יעדעס יאר גענצליך געטוישט, און קיינער קען נישט וויסן פאראויס וואס עס גייט שטיין אינעם נייעם טעסט, די מנהלים און פרינציפעלס זענען אונטער א אונטערגעשריבענעם צוזאג אז זיי טארן נישט ארויסגעבן פאר א צווייטע מוסד וואס עס שטייט אינעם טעסט.

דאך נאכקוקנדיג די טעסטס פון די פארגאנגענע עטליכע יאר, שטעלט זיך ארויס אז אפילו בלויז ביי די קאור סאבדזשעקט פון 'ענגליש לענגוויטש ארטס' זענען די טעסטס פול מיט תועבה, תרבות הגוי, און כסדר פאלט אריין אויסגעזויגענע פאקטן באזירט אויף כפירה'דיגע יסודות ה"י.

דאס הייסט אז א קינד זאל בלויז אפלייגען די מעשיות און לעגענדעס וואס ווערן באשריבן אין די טעסטס, איז שוין גענוג אז די גזירת החינוך זאל ווערן אנגערופן א גזירת שמד, הי"ת.

די סארט טעסטס האט מען שוין געגעבן אין די היימישע שולעס?

ווי עס איז באקאנט, איז זייער שווער צו וויסן פארן ציבור צו מיטהאלטן פונקטליך וואס עס קומט פאר אינערהאלב די מוסדות וועלכע לימודים \ ביכער \ טעסטס מען גיבט, אבער אויף אזויפיל האבן מיר א קלארע עדות'שאפט פון כאטש איין מוסד וועלכע שרייבט אין דער צייטונג 'דער איד' כי תצא תשע"ט אז מען גיבט נישט די טעסט, און מען וועט קיינמאל נישט געבן.

סך הכל: א מוסד וואס האט אייגעגעבן צו מאכן די טעסטס, קען זיין אז זיי טוען דאס נאר לפנים, אדער ווען זיי זיין געצווינגען איינצופירן בפועל די לימודים און די טעסטס?

עס איז כמעט אוממעגליך אז א מוסד וואס נעמט זיך דאס אונטער, זאל האבן א וועג זיך ארויסצודרייען פון דאס אויסצופירן בפועל.

ערשטנס: ווי פריער דערמאנט, אין פאל די רעגירונג באקומט א מסירה פון סיי וועם אז מען לערנט נישט אלעס, (און מען דארף נישט זיין צו קלוג צו פארשטיין אז די גרופע פון יאפפעד וועט זיצן און לאקערן אויף יעדן מוסד אויב ער קומט טאקע נאך וואס אונטער גענומען), און סיי אויב די עדיוקעישן דעפט. האט אליין א חשד אז עפעס איז נישט גלאטיג, קענען זיי אריינקומען סיי ווען אין די מוסד, מאכן אינספעקציעס, און אזוי אויך האבן זיי א רעכט צו באאבאכטן די טעסט פראצעדור, און אויך דארפן זיי אינוועסטיגעטן די מוסדות אויב די קוריקולעם שטימט מיט די טעסטס, ווי אלעס אויבן אויסגעשמועסט.

צווייטענס: ביי די דאזיגע פעטוועי בפרט, איז זייער איינגעשטעלט דאס אויספאפן, ווייל ווי געשריבן די אלע דערמאנטע תנאים פונעם פראטאקאל פאלט ארויף אויפן אחריות פונעם מנהל המוסד, און פונעם פרינציפל, און פונעם קאמפעטענט טיטשער וואס באגלייט די קינדער ביים ענטפערן די טעסט.

איז פארהאן נאך נקודות, איבער די הארבקייט ווי ווייט מען שפילט אריין אין די הענט פון די רעגירונג, מיטן נעמען פעטוועי 6 - אסעסמענטס?

איינע פון די תנאים אויף א מוסד וואס האט גענומען פעטוועי 6, איז אז די אסעסמענטס זאלן באווייזן די פארשריט פון די תלמידים פון יאר צו יאר, און אז די רעגירונג זאל נאכקוקן די סטאטוס פון יעדעס קינד פערזענליך, וויאזוי די קינדער קענען די טעסטס, צו זעהן אויב די קינדער מאכן טאקע באדייטנדע פארשריט פון יאר צו יאר.

קומט אויס אז דער מוסד געבט פרייוויליג איבער פאר די רעגירונג יעדע יאר א פונקטליכע באריכט אויף יעדע איינציגע קינד וויאזוי זיין פארשריט האלט אין יעדע פון די סאבזשעקטס, דורכדעם וואס די רעגירונג באקומט די פונקטליכע צייכנס (מארקס) פון די טעסטס פון יעדן קינד, און די רעגירונג באקומט א פונקטליכע קאנטראל נישט נאר אויף די מוסד בכלליות - נאר אויף יעדן קינד בפרטיות.

מיט דעם איז דאס נאך שווערער ווי פעטוועי 7 פון אינספעקשאנס, וואס ביי פעטוועי 7 איז נישט דערמאנט אינעם געזעץ קיין איין ווארט אז די אינספעקטארס דארפן באגלייטן יעדעס קינד באזונדער צו וויסן ווי עס האלט זייער דרגא אין די לימודים, נאר עס איז א כלליות'דיגע איבערזיכט אויפן מוסד.

Substantial Equivalency 2023 Guidance

Pathway 6: Assessments

Many nonpublic schools, even those that elect not to participate in State assessments, have incorporated standardized assessments of various kinds into their instructional plans. Like their public school counterparts, nonpublic school leaders use these tests to assess students' progress against uniform benchmarks and to identify areas of strength and weakness in instruction. Standardized assessments are those that employ a systematic method of gathering information from objectively scored items that allow the test taker to select one or more of the given options or choices as their response. While NYSED recognizes that no standardized test or group of tests measures all the important aspects of learning, assessments nevertheless provide an objective perspective of teaching and learning. When nonpublic schools use standardized assessments as a pathway, we would expect to see evidence that both functions – evidence of student progress and a tool for improved instruction – are part of the schools' instructional process.

The regulation establishes the following criteria for the use of this pathway:

- Assessments must be approved by the Department for the purpose of demonstrating compliance with the requirements of Part 130,
- The assessments demonstrate students' academic progress as they move from grade to grade,
- The assessments are regularly used by the nonpublic school as part of its instructional program, and
- Nonpublic schools need to demonstrate an overall student participation rate on any approved assessments, regardless of grade level or subject, which is equal or greater to the three-year statewide average most recently available public school participation rate for the State Grade 3-8 Math and ELA assessments. The statewide average State assessment public school participation rate will be available on the NYSED at https://www.nysed.gov/nonpublic-schools/substantial-equivalency.

There are a wide range of standardized assessments in use in New York public and nonpublic schools that are used for a variety of purposes. They include the New York State 3-8 English and Math exams, Regents exams, over 30 Advanced Placement exams, exams used for diagnostic purposes, interim measures of growth and progress through unit tests, mid-terms, etc. As explained below, however, only end-of-the-year summative/cumulative assessments are applicable for purposes of this pathway.

15

די רעגירונג האלט חשבון אויף יעדעס קינד'ס אקעדעמישע פארשריט פון יאר צו יאר

די רעכטן פון מוסדות התורה

וואס געשעט מיט א מוסד וואס נעמט נישט 'פעטוועי'?

דאן לייגט די רעגירונג דעם מוסד אונטער פעטוועי 7 - אינספעקשאנס, וואס באדייט; אז כדי דער מוסד זאל ווערן באשטעטיגט אלס עקוויוועילענט צום פובליק סקול, דארף ער דורכגיין א אונטערזיכונג פון די עדיוקעישאן אינספעקטארן.

דאס הייסט, אז אפילו מען איגנארירט די ערשטע 6 פעטוועיס, באדייט דאס אז מען האט אויסגעקליבן די זיבעטע פעטוועי, פון אינספעקשענס?

די רעגולאציעס שרייבט, אז אויב קלויבט מען נישט איינס פון די ערשטע 6, פאלט מען אויטאמאטיש אריין אונטער אינספעקשענס, אבער עס האט בכלל נישט דעם באדייט אז מען האט זעלבסט "אויסגעקליבן" די זיבעטע פעטוועי, און דער מוסד האט זיך גארנישט מתחייב געווען אז ער איז **'סובסטענשול עקוויוועלענט'**.

אויב אזוי איז יעדע מוסד סיי וויאזוי אונטער די רעגירונגס האנט?

בכלל נישט, די רעגירונג לייגט טאקע אריין דעם מוסד אונטער פעטוועי 7 - אז מען דארף קומען אינספעקטן דעם מוסד, אבער דער מוסד קען דאס איגנארירן.

דער מוסד דארף נישט אריינלאזן די רעגירונג פאר אן אינספעקשאן?

ניין. לויטן געזעץ מוז א מוסד זיך אינגאנצן נישט צוטון מאכן, ווען די רעגירונג וויל מאכן אן אינספעקשאן.

נישט נאר דאס, עס איז בכלל נישט פארהאן קיין חיוב אויף די מוסדות צו געבן סובסטענשול עקוויוועלענט חינוך, די גאנצע איבערדערמאנטע געזעץ איבער דעם, איז נאר א חיוב אז די עלטערן דארפן דאס פארזארגן, אבער דער מוסד קען געזעצליך אנגיין אן זיין גלייך - אפילו מיט סיי וואס - צום פובליק סקול, אזוי ווי דער געריכט האט דאס קלאר באשטעטיגט דעם פארגאנגענעם ר"ח ניסן תשפ"ג.

דער סטעיט איז דאך אין אפיעל אנטקעגן דעם אורטייל פון ר"ח ניסן, אויב געווינען זיי וועלן די מוסדות יא זיין מחויב צו ווערן סובסטעשנלי עקוויוועלענט?

ניין. די סטעיט איז אויך מודה אז עס ליגט נישט קיין פליכט אויפן מוסד צוצושטעלן די סעקולארע לימודים.

BOND SCHOENECK & KING

50 Linden Oaks, Third Floor | Rochester, NY 14625-2825 | bsk.com

KIRSTEN J. BARCLAY, ESQ.
kbarclay@bsk.com
P: 585-362-4710
C: 585-734-9742

TO [redacted] VIA ELECTRONIC MAIL: [redacted]

ATTORNEY-CLIENT COMMUNICATIONS – PRIVILEGED AND CONFIDENTIAL

Dear [redacted]

Per your request, this letter responds to the following question:

Are nonpublic schools required by law to grant entry for inspection, reply to inquiries, or cooperate with any review of the educational operations of the school in light of the new substantial equivalency requirements, and what are the benefits and consequences of participating in the Part 130 process and choosing a pathway to demonstrate substantial equivalency?

Granting Entry:

Nonpublic schools are private property and are not required by law to grant entry for purposes of substantial equivalency determinations. The New York Education Law does not give authorities from local (e.g., school district of location; BOCES) or State (i.e., NYSED) education agencies greater rights to enter private property than those of ordinary persons. In other words, if an educational authority were to request access to a nonpublic school for the purpose of conducting a substantial equivalency review, and the nonpublic school official denied access, the nonpublic school official would not be in violation of a law.

Also, under New York's criminal laws, it is against the law to enter onto another person's property or remain on another person's property without that person's (or organization's) permission. (N.Y. Penal Law §140.05.) Finally, the Fourth Amendment of the United States Constitution protects individuals from unwarranted searches and seizures.

Replying to Inquiries/Cooperating:

There are no provisions in Part 130 (the new substantial equivalency regulations) mandating cooperation by yeshivas with local or State education authorities, including responding to requests for information (via, e.g., phone calls, emails, regular mail),

ערפארענע עדיוקעישאן לויער 'בארקלעי' שרייבט א דעקרעטט פאר א מוסד צו לאזן וויסן זייערע רעכטן, אז א מוסד איז בכלל נישט פארפליכטעט אריינצולאזן עדיוקעישאן אינספעקטארן

§ 3635(1)(a) (providing for transportation "to and from the school [children] legally attend"); L. 1974, ch. 507 (providing mandated services aid for "a nonprofit school in the state, other than a public school, which provides instruction in accordance with" Education Law § 3204).

Notwithstanding these consequences, the entity may continue to operate and provide some form of instruction—just as Sunday schools, Hebrew schools, and similar institutions likewise operate and provide religious instruction even though they do not qualify as schools for purposes of the Compulsory Education Law. Supreme Court therefore erred in striking down §§ 130.6(c)(2)(i) and 130.8(d)(7)(i) on the ground that they unlawfully authorize SED to close nonpublic schools.

די סטעיט אין זייער אפיעל קעגן דעם פסק פון ר"ח ניסן, שרייבן זיי קלאר ארויס, 'אז די מוסדות האבן לעגאל די פולע רעכט אנצוגיין אלס א אידישע רעליגיעזע חינוך צענטער, אפי' מען געבן נישט די סעקולארע עדיוקעישאן'

דאן אויב אזוי וואס איז די אפיעל פונעם סטעיט אנטקעגן דעם פסק?

די פארלאנג פון די אפיעל איז נאר אז א מוסד וואס איז נישט סובסטענשולי עקוויוואילענט, זאל נישט קענען ווערן אנגערופן א שולע, וואס ווי זיי שרייבן ווילן זיי געווינען עטליכע זאכן מיט דעם, צום ביישפיל: אז זיי זאלן קענען אפהאלטן די פאנדינג פון א מוסד וואס לערנט נישט 'אלע' סאבדזשעקטס, און די תלמידים זאלן נישט קענען יוצא זיין קיין שום טייל פון די פארלאנגטע סעקולארע חינוך אין אזא סקול.

אויב דער גאנצער געזעץ פארפליכטעט בכלל נישט די מוסדות, דאן פארוואס האט די רעגירונג געשטעלט די פעטוועי פראגע פאר די מוסדות?

די רעגירונג שטעלט פשוט צו 7 פעטוועיס פאר מוסדות וועלכע **'ווילן יא'** זיין סובסטענשול עקוויוואילענט, אלס מהלכים דאס איבערצוצייגן פאר די גאווערמענט.

אין אנדערע ווערטער; עס איז נישט דא קיין שום התחייבות אויף א מוסד צו נעמען א פעטוועי?

ניין! וויבאלד די פעטוועי איז פשוט א וועג צו איבערצייגן פאר די רעגירונג אז מען גיבט א חינוך וואס איז 'סובסטענשול עקוויוואילענט', און ווי געזאגט; איז א מוסד בכלל נישט מחויב געזעצליך צו געבן אזא סארט חינוך.

דאן וואס איז פשט פון די ווערטער וואס קורסירן אין גאס 'אז די מוסדות דארפן אויסקלויבן א פעטוועי', און אז געניטע עדיוקעישאן אדוואקאטן האבן גאר געזאגט אז עס וועט זיין א ריזיקע פאר די מוסדות וואס נעמען נישט א פעטוועי?

זייער פשוט; דאס אלעס איז ביי מוסדות וועלכע 'ווילן' בלייבן אנהאלטן די סטאטוס אלס א מוסד וועלכע שטעלט "יא' צו פאר די קינדער א עדיוקעישאן 'סובסטענשול עקוויוואילנעט' צום פובליק סקול.

די ערפארענע עדיוקעישאן לויער 'בארקלעי' שרייבט דאס קלאר אין א בריוו צו א מוסד, **"אויב א מוסד איז סובסטענשולי עקוויוואילענט, אדער וויל - מרצונם הטוב - - זיין סובסטענשול עקוויוואילענט, מאיזה סיבה שהוא, ווי למשל כדי אנצוהאלטן די פאנדינג פון די רעגירונג, דאן זאל דער מוסד יא אויסקלויבן איינס פון די פעטוועיס, כדי צו איבערצייגן מיט דעם די רעגירונג אז ער איז סאבסטענשיל עקוויוואילענט".**

און שרייבט אין אימעיל, אז זי אליינס - וואס האט זייער אפגערעדט היימישע מוסדות פון נעמען א פעטוועי - האט אבער יא גערעטן פאר א געוויסע מוסד אין ברוקלין יא צו נעמען א פעטוועי, נאכדעם וואס זיי האבן אויסגעדריקט אז זיי ווילן גיין מיט א מהלך צו בלייבן מיטן 'סובסטענשאל עקוויוואילענט' סטאטוס.

> The regulations do not provide for closure of nonpublic schools that fail to demonstrate substantial equivalency. Rather, the only consequence to a nonpublic school that fails to demonstrate substantial equivalency—or intentionally prohibits a local school authority from reviewing the school for substantial equivalency—is that it is no longer deemed a school for purposes of the Compulsory Education Law. That is a serious consequence, to be sure, but it is not equivalent to closure. *See* 8 N.Y.C.R.R. §§ 130.6(c)(2)(i), 130.8(d)(7)(i). In other words, parents cannot discharge their duty to have their children attend upon instruction by sending them to what no longer qualifies as a "school" under the law. *See* Education Law § 3212(2)(b); *see also Matter of Andrew TT.*, 122 A.D.2d 362, 363 (3d Dep't 1986) (finding that parents committed educational neglect by failing to ensure that their children "attend an educational institution within the school district or . . . receive substantially equivalent instruction"). And such entity is accordingly no longer eligible for various forms of state aid. *See, e.g.*, Education Law
>
> 30
>
> § 3635(1)(a) (providing for transportation "to and from the school [children] legally attend"); L. 1974, ch. 507 (providing mandated services a d for "a nonprofit school in the state, other than a public school, which p ovides instruction in accordance with" Education Law § 3204).

די רעגירונג אין די אפיעל פאפירן, פארלאנגען אז די אפעלאט געריכט זאל קלארשטעלן אז א מוסד וואס איז נישט פולקאם 'סובסטענשאל עקוויוואליענט' זאל פארלירן די נאמען 'סקול' צו דעם ציל אז די רעגירונג זאל קענען אפשניידן די פאנדינג, אבער פארלאנגען נישט צו פארשליסן דעם מוסד

> **GENERAL RECOMMENDATIONS**
>
> Based on the legal framework set forth above, my recommendations as to whether a yeshiva should participate in the SE process and chose a "pathway" turns on whether a yeshiva is presently providing and/or has a future intention of attempting to meet the compulsory education requirements set forth in the Education Law and provide "substantial equivalent" education to its students. As explained above, the reason for that is because a yeshiva that does not provide SE instruction and has no intention of doing so cannot be considered a "nonpublic school," and the "pathways" set forth in the regulations are inapplicable and irrelevant. Said another way, a yeshiva that does not provide and has no future intention providing "substantial equivalent" education to its students should not chose a "pathway" because it is not a NPS. If it does so, the yeshiva may be subject to legal consequences for knowingly misrepresenting its status.
>
> On the other hand, it is wise for yeshivas who have provided (or attempted to provide) SE and/or have a good faith intention to do so in the future to choose a "pathway." In that scenario, choosing a "pathway" and participating in the SE process will signal a yeshiva's intention to maintain its NPS status. It will also allow yeshivas to continue to receive government funding for transportation and food programs, and its students will continue to receive special education services. The particular "pathway" that is appropriate depends on a number of different factors, and, therefore, I have not addressed that in this letter.

עדיוקעישאן לויער 'בארקלעי' מאכט די חילוק פון די צוויי סארטן מוסדות און קעגנזייטיגע ראט וועלכע א לויער דארף געבן פאר די צוויי מוסדות

> [redacted]
> Page 2
>
> the yeshivas in that circumstance were ones with BEDS codes who receive public funding and wanted to make a good faith effort to provide "substantially equivalent Education".
>
> ________________________________

עדיוקעישאן לויער 'בארקלעי' איז זיך מסביר אז די אנדערע 'עדוויים' וואס זי האט געגעבן פאר א מוסד אין ברוקלין, איז געקומען נאכדעם וואס די מוסד האט איר קלארגעשטעלט אז זיי ווילן זיין עקוויוואילענט, צו קענען ווייטער געניסן פון די פאנדינג

פארוואס זאל א מוסד האבן א נסיון צו זיין סובסטענשול עקוויוואלענט ח"ו?

רוב מוסדות דא אין ניו יארק זענען אוועקגעשטעלט אז גרעסערע חלקים פון זייער בודזשעט אויף די רעגירונג'ס פאנדן, - וואס מען טוט כסדר פארגרעסערן פון יאר צו יאר, די דאזיגע פאנדס קען זיין זייער איינגעשטעלט פאר א מוסד וואס איז נישט סובסטענשול עקוויוואלענט צום פובליק סקול.

הייסט דאס; אז ביי אזעלכע שוואכערע מוסדות וואס קענען נעבעך נישט עומד בנסיון זיין צו פארלירן פאנדינג, האט 'אגודת ישראל' געהאט רעכט אז מען דארף 'שוין' נעמען א פעטוועי?

ניין. אפילו פאר זיי איז די ראט אויך א פארפירערישע פארברעך. ווייל מען קען נאך ארומשלעפן ביז די אינספעקשענס פאר א לענגערע צייט, און ביז-דערווייל כאטש האבן א ריינע חינוך וואס איז נישט גלייך צום פובליק סקול, גארנישט אנדערש ווי סיי וועלכע אנדערע קריזיס וואס יעדע רעכטדענקיגע מענטש זוכט צו פארדינען צייט, בפרט ווען עס זענען נאך פארהאן פארשידענע דרכי הצלה, וגזירה עבידא דבטלי. (עטליכע געריכטליכע דירעקציעס איז נאך בכלל נישט גענומען געווארן אין דעם קאמף וועלכע זענען נאך אפן אלס א אפציע צו קענען באקעמפן די גזירה, צ.ב.ש. פעדעראלע קאנסטעטוציע .קלאגעס וכדו'.)

און אפילו שפעטער אויב עס וועט קומען לידי מעשה, אז מען וועט אנהייבן שניידן מיט די פאנדינגס פאר מוסדות וועלכע זענען נישט סובסטענטשול עקוויוואלענט צום פובליק סקול, און א מוסד וועט ח"ו שפירן אז זיי האבן נישט די כוחות הקדושה בייצוקומען דעם נסיון, האבן זיי טעכניש נישט דערלייגט די מעגליכקייט אויסצוקלויבן דאן א פעיטוועי (הילי"ת).

דעריבער איז דאס 'שויך' נעמען א פעטוועי, און אנטקעגן טאנצן די רעגירונג דערלאנגנדיג זיי אלעס אויף א גאלדענעם טאץ, פשוט א שרעקליכע פארראט - אפילו בגשמיות בדעת בעל הבית - שאין הדעת סובלתן.

ווי פארשטענדליך איז דאס נאר אויסגעשמועסט געווארן להבנת העינים, אוודאי טאר קיין שום ערליכע מוסד אפילו דאן נישט מסכים זיין צו נעמען א פעטוועי, אפגעזען וועלכע פרייז עס זאל נאר קאסטן.

איז פארהאן א חשש אז די רעגירונג קען זיך פארלייגן אויף די עלטערן, אויב דער מוסד איז נישט סובסטענשול עקוויוואלענט?

ביים איצטיגן מאמענט האט די רעגירונג נישט קיין שום מעכאניזים, און עס איז כמעט א אוממעגליכע זאך, איינצופעדעמען אזא ריזיגע אפאראט ווי אזוי נאכצוגיין די רבבות עלטערן נאכצוקוקן אויב זיי גיבן א חינוך וואס איז סוסטענשול עקוויוואלענט, און זיי זוכן אויך נישט - זייענדיג דער אזויגערופענער סימבאל פון 'דעמאקראטיע' - אריינצוגיין אין אזא מהלך, וואס קען זיי שאפן גרויס קאפוויי און קאנטרעווערסיע, נאכצולויפן טויזענטער עלטערן פון א רעליגיעזע געמיינדע.

און דאס איז טאקע די סיבה, פארוואס זיי פרובירן מיט אלע כוחות איבערצוטוישן אונזער חינוך דורך די מוסדות, ווייל דאס איז די איינציגסטע וועג ווי אזוי זיי קענען דאס פראקטיש אויספירן הילי"ת.

אויסער דעם; לויט ווי די גרויסע לעגאלע מומחים אין געזעץ זאגן איז נישט שייך אנצוקלאגן עלטערן מיט 'טרועגסי' (חינוך פארנאכלעסיגקייט) קלאגעס אויב די קינדער באקומען א געהעריגע חינוך אינדערהיים, און גייען אין א שולע דורכן טאג. די 'טרועגסי' געזעץ איז געשטעלט געווארן פאר קינדער וועלכע זענען הפקר אויפן גאס, אן קיין שום מסגרת, און באקומען נישט א נארמאלע טעגליכע ערציאונג.

אין פאל - עס זאל זיך נישט מאכן חלילה - פון שטובער וועלכע זענען נישט געהעריג מסודר, איז ב"ה פארהאן געטרייע עסקנים און כלל טוער מיט געניטע אדוואקטען וואס זענען באהאווענט מיט אזאלכע פעלער, מיט מהלכים ווי אזוי דאס מסדר צו זיין בעזהשי"ת. **עס איז זינלאז צו זאגן אז צוליב פרטיות'דיגע פעלער ה"י זאל מען איבערטוישן דעם גאנצן מהלך החינוך פון די רבבות ילדי ישראל איבער גרעיטער ניו יארק.**

[עס איז דא אין פלאץ אנצווייזן אויף א פיל עקסטרעמערע פאל וואס שפילט זיך אפ ביי אונזערע ברודער אין קאנאדע - וואס האבן ניטאמאל א שטארקע קונסטעטוציענאלע באשיצונג ווי אין אמעריקע, דארט האט זיך די אויך די רעגירונג גאר שטארק פארלייגט אויפן חינוך ווי באקאנט, און זיי האלטן שוין דארט ליידער מער פאראויס מיטן אויספירן פאקטיש זייערע פארלאנגן.

למעשה האט זיך דארט ארגענאזירט א ציבור אידן מיט א פאראייניגטע כח זיך קעגנצשטעלן די רעגירונגס פארלאנגן, און די רעגירונג האט זיך טאקע פארלייגט אויף זיי אינאיינעם מיט די טשיילד פראטעקשען אגענטור, און זיי פרובירן שוין עטליכע יאר מיטן כח פון געריכט צו באצווינגן די עלטערן ארויסצוגעבן זייערע קינדער צו די רעגירונגס פעדעגאגן, און עד היום הזה, שטייענדיג נאך גאנצע פיר יאר פון ענדלאזע פראבעס האבן זיי נאך אלץ גארנישט מצליח געווען אין דעם געביט. בשעת ווען אלע אנדערע קינדער מוזן ליידער זיך אפט טרעפן פערזענליך מיט די רעגירונגס אינספעקטארן וואס פארהערן זיי רח"ל!]

איז די איצטיגע פארלאנגן פון די רעגירונג בגדר פון 'שעת השמד' וואס מען איז מחויב זיך מוסר נפש צו זיין, און נישט נאכגעבן אפילו א משהו?

ווי שוין אויסגעשמועסט אויבן, איז דער ציל פון די רעגירונג קלאר איבעצוטוישן אונזער הייליגער וועג פון חינוך הדורות, וועלנדיג אז אונזערע קינדער זאלן באקומען א גוי'אישער חינוך, וואס זאל זיי געבן די מעגליכקייט אליין צו באשלוסן אויב זיי ווילן זיין תורה טרייע אידן, וועלכע זענען משועבד צו די אמונה, און צו די תורה הקדושה ומסורת אבותינו ורבותינו הקדושים, אדער חלילה פארקערט רח"ל (אגב: די גדולי אחרונים שרייבן בנוגע האבן מסי"נ, אז להלכה איז עס די זעלבע; ווען די רעגירונג צילט צו שמד, ווי ווען בלויז די מוסרים - וועלכע שטופן די רעגירונג - צילן דערצו).

אזא מציאות גייט זיכער אריין אין א שאלה פון ערקסא דמסאני, טאקע אזוי ווי די גדולי הרבנים שליט"א וועלכע זענען געזעצן און דן געווען בכובד ראש איבער דעם נושא, טעג, און וואכן, זענען נאכן דערגיין אלע פרטי הדברים און עדיות ברורות, און זיך אליין איבערצייגט דערין, ארויסגעקומען מיט א קלארקייט אז דאס איז בגדר גזירת שמד וואס די הלכה אויף דעם איז אז מען דארף האבן מסירות נפש ממש נישט נאכצוקומען די גזירה אפילו נאר לפנים.

ברענענדיגע פתגמי קדישין

איבער דעם מצב וואו מיר געפונען זיך!

- חנני' מישאל ועזרי' האבן געזאגט פאר נבוכאדנצאר, די ביסט טאקע א מלך צו מאכן גזירות אויף צאלן שטייער, אבער בנוגע עובר זיין אויף די תורה ביזטו פונקט ווי א הונט (מדרש ויק"ר, ל"ג).

- בשעת א גזירה על הדת, איז מען מחויב צו האבן מסירת נפש, אפילו נישט צו נאכגעבן א קלייניקייט 'ערקתא דמסאני' [שיך בענדל] (גמרא סנהדרין ע"ד ע"ב, טוש"ע יו"ד ס' קנ"ז סעיף א').

- רש"י (סנהדרין ע"ד ע"א, ועי' שו"ת מהרי"ק סי' קל"ז) איז מסביר די טעם: ווייל אויב מען וועט זיי נאכגעבן אפילו קליין ביסל, וועלן זיי קומען פארלאנגען אז מען זאל נאך מער נאכגעבן. אבער דער סמ"ג (עי' שו"ת מהרי"ק סי' קל"ז) איז מסביר די טעם: ווייל בשעת א גזירה איז דאס אליינס א טייל פון זייער גזירה, אז מען זאל זיך עטוואס בייגן צו זיי, דערפאר איז דאס קליין ביסל שוין אויך א חלק פונעם שמד ח"ו (ועי' שו"ת בינת יששכר, סי' ל"ג).

- ווען די רעגירונג גיבט ארויס א גזירה און זאגן גארנישט אז זיי ווילן עפעס קעגן די תורה, אבער עס איז אנגעדרייט געווארן דורך מענטשן וועלכע ווילן עוקר זיין די תורה (למשל יאפע"ד) דארף מען זיך אויך לאזן הרג'נען און זיי גארנישט נאכגעבן, אפילו א קלייניקייט (שו"ת אור גדול מהגדול ממינסק סי' א' דף ט"ז ע"ב, וכן בשו"ת אבני נזר חו"מ סי' ק"ג בונה יסודו על הרשב"א שו"ת ח"ד סי' צ').

- אזוי איז געווען ביי דניאל (דניאל ו') אז דער קעניג האט געמאכט א גזירה און האט נישט אינזין געהאט קעגן די תורה, אבער די יועצים האבן יא אויף דעם געצילט (ועי' רמב"ם יסודי התורה פ"ה ה"ג ד', ובר"ן מס' שבת פ' במה טומנין ד"ה ומקשי, שו"ת אור גדול סי' א' שט"ז, ועי' שו"ת נשמת חיים סי' שמ"ט).

- די רשב"א האט געמאכט א חרם אויפן לערנען חכמת הטבע, די רשב"א שרייבט אז א קינד וואס לערנט חכמת הטבע וועט נישט גלייבן אין די ניסים וואס שטייט אין די תורה ה"י, "מיר האבן געזען מיט די אויגן אז די וועלכע האבן יא געלערנט די לימודי הטבע האבן פורק עול געווען" (שו"ת הרשב"א סימן תי"ד - תט"ו, ועי' מה שכתב יעב"ץ ע"ז בס' מגדל עוז אוצר הטוב מוסר ד').

- "וויבאלד די תורה איז העכער די טבע, דעריבער א קינד וואס איז עוסק אין חכמת הטבע, גייט בהכרח ווערן א כופר בתורת משה ה"י" (רא"ש כלל נ"ה אות ט', - ועי' בשו"ת הריב"ש סימן מ"ה שעפ"ר העוסקים בחכמת הטבע הם אפיקורסים).

- "לערנען חכמת הטבע קען פארדארבן די אמונה" (רבינו בחיי בהקדמה לפרשת מסעי ועי' גם בפרשת נצבים ל' י"ב)

- "חכמת חיצוניות איז א טויטליכער גיפט וואס ארבעט שטייטליך און רואיג, און איז נישט קענטיג תיכף, און מען דארף אנטלויפן דערפון אפילו ווען עס פעלט אויס פאר פרנסה". (ספר הישר לרבינו תם שער ו' ובשער י"ג)

- "די אלע וואס האבן געלערנט חכמת חיצוניות ווען זיי זענען געווען יונג [אדער נישט געלערנט די תורה מיט די דרשת חז"ל], האבן צום סוף אפגעלאזט תורה שבעל פה, עס איז נישט פארהאן אפילו איינער פון זיי וואס איז נישט ארויס פון אידישן וועג" (חתם סופר

בס' תורת משה פ' בשלח דף ר').

- "אסאך מאל נעמט צייט ביז מען זעט די שלעכטע פירות פון לערנען די סארט לימודים, צומאל הערשט ביי דעם דריטן דור נאכן לערנען די לימודים, קומט עס אן צו שמד רח"ל". (כמה תלמידי חת"ס, אלון בכות מהגה"ק רבי וואלף האמבורגער זצ"ל דף כט).

- "אפילו עס שאדט נישט פאר אים אליין, שאדט עס זיכער פאר זיינע קינדער און תלמידים". (ערוגת הבושם פ' עקב - יגל יעקב פ' עקב).

- "מיר האבן שוין געזעהן במציאות אז ביי די וועלכע לערנען חכמות חיצוניות, האלטן זיך נישט די דורות ה"י". (ספר טיב לבב מהרה"ק מ'סאטמאר זי"ע, חלק ג' מכתב כ').

- "די רשעים ווילן צורעדן אידן אפצולאזן די תורה, כדי דאס אויסצופירן, באהאלטן זיי קודם זייער ציל, נאר זיי זאגן מען זאל לערנען זייערע לימודים און זיין גלייך מיט זיי - און מען קען נאך אלס בלייבן א ערליכע איד. אבער דער סוף איז, אויב הערט מען צי - ספעציעל צו די אידישע רשעים - ווערט מען אינגאנצן אפגעפירט, און די עיקר מיר זאלן נישט דארפן זיך בעטן זייערע חסדים צו באקומען עפעס פון זיי, ווייל דורך דעם טוען זיי אונז מכריח זיין אפאר מאל מיר זאלן זיי צוהערן". (אמרי קודש מהר"י מבעלזא - במדבר).

- "ווילאנג די אידן ווילן זיך נישט אויסמישן מיט די גוים קענען די גוים נישט מצליח זיין מיט זייערע גזירות, נאר ערשט ווען אידן טוען זיך צוכאפן צו לערנען מיט א ווילן זייער שפראך, דעמאלס האבן די גוים א כח העכער אידן מער גוזר צו זיין" (בני יששכר הוספת מהרצ"א על ס' סור מרע אות עה, וכעי"ז כ' הגאון ר' שמשון ר"פ ז"ל בפירושו על החומש פ' ראה, וכ"כ בס' וצוה הכהן לתלמיד המגיד זי"ע פרק כ' ד"ה אכן).

- דער הייליגער חידושי מהרי"ל שרייבט, "מיר האבן א קבלה אז ווען א יוד האלט זיך צו זיין אמונה, און בייגט זיך נישט קיין ריר פאר די שרי אומות העולם, וועלן די גוים אים נישט פיינט האבן אדרבא מען וועט טרעפן חן אין זייערע אויגן, זיי וועלן אונז האלטן פאר קלוגע מענטשען און אונז נישט פראבירן איבערצורעדן" (מהרי"ל החדשות, קכ"ג).

- דער הייליגער חפץ חיים ז"ל פלעגט זאגן א שתדלן מבטל צו זיין גזירות דארף האבן דריי זאכן: **א)** מסירת נפש ממש, [דערפאר פלעגט דער חפץ חיים אליינס גיין צו די רעגירונגען שתדל'ן אויף גזירת על הדת] **ב)** כח התורה **ג)** חכם הרואה את הנולד - א ווייטן בליק (בשבילי ראדין, פי"ז).

- "משיח וועט קומען, בזכות קינדער אין חדר וואס זיי לערנען תורה. און דערפאר פארלייגן זיך אלע גוים מיטן שטן דאס צו מבטל זיין, אפילו די גוים ווייסן דאס נישט, אבער זייער מזל ווייסט אז די גאולה איז אין דעם געוואנדן" (בני יששכר תמכין דאורייתא אות יא ע"פ זוה"ק).

- "ווען משיח וועט קומען וועט זיין א יום הדין הגדול והנורא, וועט מען דעם ענין שטארק דן זיין, ווער האט צוגעהאלפן פאר די חינוך פון די קינדער" (בני יששכר שם).

- ס'איז מעגליך אז בעפאר משיח וועט קומען וועלן זיין נסיונות דורך מנהיגים (קהלה פירערס, אנערקענטע עסקנים, אד"ג) אויב מען זעהט אז זיי גייען אוועק פון דרך השי"ת זאל מען זיי נישט נאכגיין (חידושי הרי"ם, מס' גיטין בסוף)

- ביי די מלחמה אנטקעגן די משכילים האט דער הייליגער חידושי הרי"ם געפסק'נט, אז נאר מיט א דרייסטע מלחמה אנטקעגן די רעגירונג וועלכע ווערט פון זיי איבערגערעדט, וועט מען ראטעווען דאס יודישקייט (ליקוטי הרי"ם, ח"א עמ' קמ"ו).

- דער הייליגער חידושי הרי"ם האט געזאגט, אז די השכלה האט חרוב געמאכט דייטשלאנד, ווייל די גדולי התורה האבן נישט געפירט קיין פעסטע מלחמה, און מען האט אנגעשטאפט די מוחות פונעם יוגענט מיט אלע גוי'שע ענינים (ליקוטי הרי"ם, ח"א עמ' קמ"ז).

- 'ויותר יעקב לבדו', יעקב אבינו ע"ה איז געבליבן אליינס, דאס קומט לערנען אז מען דארף גרייט זיין אויף מסירת נפש זיך צו האלטן בדרך התורה אפילו ווען מען זעהט זיך איינער אליינס (דברי יואל, וישלח קל"ט).

- די הבטחה פון 'כי לא תשכח מפי זרעו' איז נאר אויב מען רירט זיך נישט אוועק פון די וועג פון די פריערדיגע, מען מאכט נישט קיין שום שינויים, צאי לך בעקבי הצאן (ויואל משה, עמ' קס"א)

- פאר משיח וועט קומען וועלן זיין די גרעסטע ניסיונות אויפן חינוך פון תינוקות של בית רבן, די כוחות הטומאה וועלן זיך אויף דעם פארלייגען ח"ו, און מ'וועט דארפן האבן מסירת נפש זיך צו ראטעווען (הגאון מווילנא זי"ע, מקובל אצל זקני ירושלים)

- בימות המשיח וועט אראפקומען א מבול פון אפיקורסות, פשוט'ע תהלים יודען — דורך תמימות ופשיטות און מסירת נפש פאר השי"ת וועלן זיך קענען האלטן (מפי רבי נחמן מברעסלאוו זי"ע, כוכבי אור)

- ווען מען זעהט א גזירה פון די רעגירונג דארף מען זיך מתבונן זיין אז מסתמא עפעס אין דעם ענין דארף א תיקון, און דערפאר איז געקומען א עונש מן השמים די גזירה, און מיט דעם וואס מען וועט זיך פארבעסערן און תשובה טוהן אין דעם זאך וועט די גזירה בטל ווערן (קדושת יום טוב פ' וארא, ועי' דברי יואל מכתבים ח"א סי' ד').

- אלע צער פון אידישע קינדער אויף אלע פלעצער אין די וועלט, קען מען תולה זיין, אז דאס קומט צוליב מאכן שנויים אין די חינוך פון אידישע קינדער (הגה"צ רבי יוסף חיים זאנענפעלד זצ"ל, תיקון עולם ס' פ"ט).

- הרה"ק ר' צבי הירש מזידיטשוב זי"ע האט געזאגט, אז די מלחמת גוג ומגוג וועט זיין, אז מען וועט זיך פארלייגן אז מען זאל לערנען חכמות חיצוניות (כ"ז בשמו במקרי דרדקי להרה"ק ר' הלל קאלאמייער זי"ע סוף חלק ויקרא קונטרס לרחק חכמות זרות).

- עס איז ענדערש צו פארמאכן די טירן פון די תלמוד תורות און גארנישט לערנען, ווי איידער צו לערנען אויך די חכמות (הסכמת הרה"ק ר' הלל קאלאמייער זי"ע על ספר לב העברי)

- ר' הלל קאלאמייער זי"ע שרייבט אין די הסכמה אויפן ספר לב העברי אז אזא ספר דארף נישט קיין הסכמה וויבאלד דאס איז פשוט די ווערטער פון די פריערדיגע צדיקים, ובפרט ווען מען זעהט בחוש וואס די צדיקים האבן געווארנט וואס די השכלה און חכמת חיצוניות קען חרוב מאכן, אזוי ווי עס האט זיך ארויסגעשטעלט די חורבנות וואס די השכלה האט אפגעטוהן איסצורייסן די תורה (הסכמה שם).

- דאס טוט מיר אבער זייער וויי וויאזוי מען זעהט די גדולי ישראל זאגן גארנישט קעגן די חכמת חיצוניות און דאס קומט זיכער דורך די עון הדור (הסכמה שם).

- מען מוז זיך צוזאמנעמען און טראכטן וויאזוי אויסצורייסן די שורש הרע ווילאנג די לימודים פון ספרי חיצוניות זענען דא, וועט די קלות און אפיקורסות זיך צושפרייטן (הסכמה שם).

- אפילו ווען איינער שפירט אז ער קען נישט גארנישט טוהן, האט יעדער א חיוב אויף זיין קהלה צו זאגן ברבים אז מען דארף שטיין ווייט פון דעם (הסכמה שם).

- "געדענקטס די גירוש שפאניע און פארטוגאל וואס איז געקומען וועגן די חכמת חיצוניות און האבן נישט געוואלט צוהערן צו די רבנים וואס האבן דאס גע'אסר'ט, און דאס האט גורם געווען זייער סוף, א טייל זענען גע'הרג'עט געווארן דורך די גוים, א טייל זענען דערטראנקען געווארן, און א טייל זענען אויסגעגאנגען פאר הונגער, און א טייל זענען געגאנגען אין גלות אריין אן זייער פארמעגן, און דאס אלעס איז געקומען ווייל עס האט זיך אנגעפילט די מאס פון נישט צוהערן קעגן די חכמת חיצוניות. (הסכמה שם).

- די זעלבע באשעפער וואס האט מסבב געווען די גירוש שפאניע האט נאך די זעלבע כח און קוקט זיך אום אויף יעדע אידישע געגנט צו מען גיט זיך אכטונג פון די חכמות חיצוניות , און דערפאר בעט איך ענק אונגארישע אידן האלטס ענק פעסט (הסכמה שם).

- און אפילו אויב די רעגירונג'ס מיניסטארן וועלן ענק פארהאלטן זאלטס עטס ענק האלטן פעסט און זיך נישט בייגן צו די עבודה זרה וואס איז נישט אויסגעהאלטן לויט די תורה און וויאזוי מיר האבן דאס מקבל געווען, עטס זאלטס ווייגען פאר זיי און פאלן צו זייערע פיס און זאגן מיר זענען זיך מורא'דיג מכניע פאר ענק, אבער נאר ביז ווי עס רירט אן אונזער אמונה, ווייל אויף דעם זענען מיר משועבד און באשוואוירן געווארן, און מיר וועלן לעבן און שטארבן מיט דעם, און פון איר זיך נישט אוועקרירן, און אזוי וועט עטס מצליח זיין (הסכמה שם).

- דער חינוך קען זיך נישט האלטן נאר מיט די יסוד מען זאל נישט משנה זיין פון די פריערדיגע (טיב לבב ויגש דף רכ"ג, ועי' דברי יואל שמות דף ט"ו).

- די כח פון די תינוקות של בית רבן האלטן מלחמה קעגן אלע שונאי ישראל אבער נאר ווען עס איז הקול קול יעקב עס איז נישט ארייגעמישט אנדערע כוחות פון עשיו דעמאלטס איז אין הידים ידי עשו. (דברות קודש מוצ"ש שמות תשכ"ב).

- דער חובת התלמידים האט געזאגט, אז די שרעקליכע ירידה ברוחניות נאכן ערשטן וועלט מלחמה, איז געקומען אלס רעזואלטאט פון די חינוך אין די יארן פאר די מלחמה, "די טעות וואס מען האט געהאט אז מען האט זיך נישט געשטעלט תיכף אויף די שינוי וואס ווערט געטון אין אונזער חינוך", פאר די מלחמה דאס האט געברענגט די שרעקליכע ירידה. (הובא באוצרות של חינוך דף תקמ"א).

- "פאר די רעגירונג (דא אין ניא יאר"ק) דארף מען זאגן קלאר, קיינער קען אונז נישט ארייגרעדן אפילו אין לימודי חול, נאר די רבנים און גדולי התורה וועלכע פסק'נן פון די תורה, נאר דער וועג וועט האבן הצלחה, חס וחלילה אין אזא צייט מען זאל נאכגעבן אפילו א חוט השערה, אויב מען וועט גיין דעם וועג און נאכגעבן אפילו א חוט השערה וועט דאס גארנישט העלפן עס וועט נאר גיין ערגער אין ערגער" (פוסק הדור, מהר"י ראטה זי"ע גאב"ד קארלסבורג, שב"ק מטו"מ תשע"ט)

סדר הכל!

- **דער ציל פון יאפעד** = איינצובערכן די מויערן פון היימישן ציבור מיט אקאדעמישע עדיוקעישאן, אז מענטשן זאלן עווענטועל קענען גרינג איבערלאזן די חסידישע קאמיוניטי, ה״י.

- **דער ציל פון די רעגירונג** = צו טוישן אונזער חינוך, די מוסדות זאלן מחנך זיין אויף אזא וועג אז יעדעס קינד זאל האבן די ברירה אויסצוועלן אויב ער וויל בלייבן א שומר תורה ומצות אדער חלילה נישט.

- **דער מיטל** = איז דורך אינפארסירן דעם געזעץ פון ׳סובסטענשול עקוויוויילענסי״ וואס באדייט צו לערנען לימודים אייניג צום פאבליק סקול, און דערפאר האבן זיי געשריבן ״גיידליינס״ וואס אנטהאלט קלארע רעגולאציעס מיט דעטאלירטע פונקטן איבער דעם.

- **די פראטאקאל אויסצופירן זייער פלאן** = צו באקומען קאנטראל אויף די מוסדות, האט די רעגירונג האט ארויסגעשטעלט 7 פעטוועיס - מהלכים, וואס א מוסד קען אויסוועלן איינס פון זיי דערמיט צו איבערווייזן אז ער גיבט אזא חינוך וואס זיי ווילן.

- **ווען א מוסד נעמט א פעטוועי** = איז ער א טייל פונעם רעגירונג׳ס פראגרעס פלאן.

- **קלייבנדיג א פעטוועי** = דערקלערט דער מוסד דערמיט אז ער איז ׳**סובסטענשול עקוויוויילענט**׳, ד.מ. לערנט אלע סאבדזשעקטס און ער גיבט א חינוך וואס איז גלייך צום פארדארבענעם חינוך פון פאבליק סקול רח״ל.

- **דער מהלך פון ״אסעסמענטס–טעסטס״** = ראטעוועט נישט דעם מוסד פון דארפן לערנען ׳אלע׳ סובדזשעקטס גלייך צום פאבליק סקול.

- **צו מאכן די ׳אסעסמענט–טעסט׳ זעלבסט** = אפילו עס זאל נישט דינען דעם רעגירונג מיט דעם צוועק פונעם גזירת החינוך - איז א גרויסע סכנה ברוחניות ובגשמיות.

- **א מוסד וואס נעמט זיך אונטער די פעטוועי פון אסעסמענט–טעסט** = איז ווי געצווינגען דאס נאכצוקומען עד הסוף, עס איז ממש נישט מעגליך אויסצונארן די רעגירונג מיט די אסעמענטס.

- **לויט דעם געזעץ** = איז נישט פארהאנדן קיין שום חיוב אויף די מוסדות התורה צו זיין סובסטענשול עקוויוויילענט און ממילא איז נישט פארהאן קיין געזעצליכע פליכט אויסצוקלויבן א ״פעטוועי״.

- **דעריבער** = דארף א מוסד בכלל נישט אריינלאזן קיין רעגירונגס אינספעקשאנס, אזוי לאנג ווי ער נעמט זיך נישט אונטער נאכצוקומען זייערע פארלאנגען, און די רעגירונג קען נישט אריינקומען אין אזא מוסד אן ערלויבעניש פון דעם מוסד.

- **א מוסד וואס נעמט יא א ׳פעטוועי׳** = אפילו ער נעמט דעם פעטוועי פון ׳אסעסמענטס- טעסטס׳ איז ער כסדר אונטער א סכנה פון אינספעקשאנס דורך די רעגירונג, נאכצוקוקן אויב ער קומט טאקע נאך די אלע פארלאנגען פון די גיידליינס, וואס דאס איז נישט שייך ביי א מוסד וואס גיבט זיך נישט אן אלס עקוויוויילענט.

- **נאכצוגעבן די רעגירונג פארלאנג** = גייט אריין אין גאר א הארבע שאלה פון שעת השמד, וואס אויף דעם איז דער קלארער הלכה אז מען דארף האבן מסירת נפש גארנישט נאכצוגעבן, אפילו פרטים וואס איז נישט א חלק פון די שמד ממש, אזוי ווי עס איז אויסגעפסק׳נט די הלכה פון ׳ערקתא דמסאני״.

צו מנדב זיין א גליון, פאר הערות, און צו באריכטן נייעס, רופט: 845-237-4779
צו באקומען דעם גליון אויף בליץ-פאסט שיקט א אימעיל צו: DOROISEINY@GMAIL.COM

אזוי אויך קען מען ערהאלטן אין אימעיל אלע דאקומענטן וועלכע ערשיינט וועכענטליך דורכן איישרייבן ביים אויבערדערמאנטן אימעיל